

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fium-utca 5-7. Telefon: 159-490, 355-590.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. április 12.

bb. 1. napirenden a hatáskörök rendezése, a hatósági munka egyszerűsítése - a tanácsi hivatal tájékoztatása

i/pr/tr/nj zs la

1972. április 12.

a számítások szerint évente 20 milliónál több alkalommal fordulnak felvilágosításért az ügyfelek a tanácsokhoz, s az államigazgatás különböző szintű szervei évente csaknem 14 millió ügy végére tesznek pontot. a lakosság ügyes-bajos dolgainak törvényes, gyors intézése, igényeik körültekintőbb rangsorolása, és kielégítése azonban csak úgy valósulhat meg, ha fejlődik a tanácsok államigazgatási tevékenysége is. hogyan halad a különböző szervek hatáskörébe tartozó feladatok összevonása, mik a főbb teendők a helyi államigazgatás egyszerűsítésére irányuló törekvések összehangolásában? - erről nyilatkoztak a tanácsi hivatal illetékesei fénér péternek, az mti munkatársának.

- az államigazgatási hatáskörök hovátartozásának rendezése - mondották - a tanács-törvényből is következik, amely kiemondja: a lakosságot közvetlenül érintő államigazgatási feladatok a tanácsok hatáskörébe tartoznak. a helyi államigazgatás egyszerűsítésével kapcsolatban azonban nem ritkák a szélsőséges nézetek. vannak, akik minden feladatot a tanácsokra bízának, míg mások - a tanácsapparátus felkészületlenségére, túlterhelésére hivatkozva - ellenzik ezt a folyamatot. a végletes álláspontokkal szemben véleményünk szerint az a helyes gyakorlat, hogy több év távlatában gondosan megvizsgáljuk: milyen hatásköröket indokolt átvinni a tanácsokhoz. egyidejűleg természetesen azt is mérlegeljük, hogy a szóbanforgó hatásköröket a tanácsi szervezeten belül közelebb lehet-e vinni a lakossághoz - például a megyéktől a városokhoz - azaz, lehet-e egyszerűsíteni, gyorsítani az ügymenetet, megvannak-e, megteremthetők-e a feltételek ahhoz, hogy az eddig nem tanácsi szerveknél intézett ügyeket a tanácsi apparátus hatékonyabban, egyszerűbben oldja meg.

/folyt.köv./

MF

bb. 1. / napirenden... 1. folyt./rj

az átszervezés a közelmúltban indult meg: a telekkönyv ezentul földhivatalokhoz tartozik, a földhivatalokat szorosabb kapcsolat fűzi a tanácsokhoz, s a tanácsok vettek át egyes belügyi hatásköröket, köztük az állami tűzoltóság helyi szerveit. az eddigi - alaposan megfontolt és sokoldaluan előkészített feladatátvételek tapasztalatai kedvezőek, indokolttá teszik a fokozatos továbblépést.

- részletesebben kell foglalkoznunk például a korszerű állami népesség-nyilvántartás előkészítésével. az indokolatlanul gyakran ismétlődő, különböző célú személyi összeírások, a sokszoros személyi adatbejelentési kötelezettségek nemcsak az azzal foglalkozó apparátust terhelik, hanem az adatszolgáltatót, az állampolgárt is. célszerű lenne ezért az állampolgárok személyi adataival kapcsolatos hatásköröket átadni a tanácsoknak. további egyszerűsítési lehetőség rejlik e feladatok községi, városi, fővárosi, kerületi hatáskörbe utalásában. a későbbiekben az adatok feldolgozását, szolgáltatását - ideértve az alapfokon eljáró községi, városi szintű tanácsok tájékoztatását is - egy központi népesség-nyilvántartásban, mintegy személyi adatbankban lenne célszerű elhelyezni, számítógépeken feldolgoztatni és nyilvántartani.

- az igazgatás egységesítésének folyamatában kell megvizsgálni azoknak a hatósági jogköröknek az államigazgatási szervekhez való átadását is, amelyek jelenleg társadalmi, szövetkezeti szervek, vállalatok, intézmények hatáskörébe tartoznak. általános tapasztalat, hogy ezeket a feladatokat bürokratikus, bonyolultan intézik, a lakosság nehezen igazodik ki az intézkedő szervek között, s ilyen problémáival nem egyszer még ma is a tanácsokhoz fordul.

az idei esztendő egyik legnagyobb feladata az állami szervek hatáskörének felülvizsgálata, elsősorban a decentralizálás igényével. az elemzés kiterjed arra, hogy a hatályos jogszabályokban foglalt hatásköröket le lehet-e adni s ha igen, milyen tanács-szintre; a tanács és a végrehajtó bizottság, valamint a tanácsai tisztviselők mennyiben mentesíthetők az egyedi államigazgatási ügyek intézése alól, valamint arra is, hogy melyek a túlhaladott, formális, felesleges, tehát megszüntethető, illetve egyszerűsíthető feladatok. az előzetes felmérések szerint körülbelül hatvan-nyolcvan hatósági ügyfajta intézését lehet még leadni. ezek között egyetlen egy sem munkaigényes, zömükben ritkán és csak egyes helyeken, időszakonként fordulnak elő. a hatáskör-rendezés tehát aligha lehet kihatással a létszámra, viszont felkészült apparátust igényel.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 1. / napirenden... 2. folyt./rj

- a tanács-testület egyedi ügyintézés alóli részbeni mentesítése azért is indokolt, hogy jobban tudjon gondoskodni a terület, illetőleg a település fejlesztéséről, jusson ideje, energiája a lakosság igényeinek mind jobb kielégítésére. ugyancsak célszerű hogy - irányító és ellenőrző tevékenységének fokozottabb kibontakozása érdekében - csak jelentős egyedi ügyek például szövetkezet felosztás, stb./ maradjanak meg a végrehajtó bizottság hatáskörében. a rendezést követően természetesen közzé kell majd tenni valamennyi tanácsai szerv végleges hatásköri jegyzékét.

- e tevékenységünk során nagy gondot fordítunk a hatósági munka egyszerűsítésére. ez részben az időközben elavult hatáskörök, részben pedig a felesleges eljárási, ügyiratkezelési, ügyviteli mozzanatok megszüntetésére vonatkozik, főként a tömegesen előforduló ügyfajtáknál. a közigazgatás korszerűsítését célzó határozatok egyébként kiemelik, hogy a korszerű igazgatás nem nélkülözheti a technikai feltételek állandó javítását. a tanácsoknál ezen a téren elsősorban az elavult, több mint fél-évszázados gépek, berendezések, felszerelések kicserélésére, az adminisztráció modernizálására gondolunk.

- várható központi intézkedések rmélhetően mielőbb lehetőséget adnak az államigazgatási munka folyamatos továbbfejlesztésére. az eredmények azonban - és ezt nyomatékosan hangsúlyoznunk kell - csak akkor mutatkoznak, ha a tanácsai testületek, tisztviselők és a szakigazgatási szervek vezetői a hatósági munka irányítását, ellenőrzését, illetőleg felügyeletét a tanácstörvény követelményeinek megfelelően szervezik. az ügyintézés gyorsításának, még emberségesebbé tételének, közérthetősége javításának nélkülözhetetlen feltétele, a helyi vezetés és az egész apparátus tevékeny részvétele, egyetértése - fejeződött be a tanácsai hivatal illetékeseinek tájékoztatása. /mti/

..

bb. 2. magyar nyelven a vue touristique

i/ba/tr/rj ie la

1972. április 12.

a napokban került az ujságárusokhoz - az idegen nyelven már három éve megjelenő - vue touristique című idegenforgalmi folyóirat. az idegenforgalmi ujságírók és írók nemzetközi szövettség, a fíjet budapesti kiadójának szerkesztésében negyedévenként megjelenő folyóiratot első ízben adták ki magyar nyelven. a lapban a világ neves turisztikai ujságíróinak tollából a szaharától kanadáig a világ számos területének idegenforgalmi nevezetességéről olvashatók írások.

az idegennyelvű kiadványoktól eltérően a magyar kiadás tartalmaz egy hazai idegenforgalmi mellékletet, amely a magyar vendéglátás és turizmus legfrissebb eseményeiről tájékoztatja a hazai olvasókat. /mti/

..

- 3 -

bb. 3. ezer budapesti fiatal vehet részt ndk-beli szakmai gyakorlaton - jelentkezés: április 18-tól

i/hi/tm/rj hgy

1972. április 12.

budapestről mintegy ezer fiatal vehet részt az ndk üzemeiben szakmai gyakorlaton - közölték a fővárosi tanács munkaügyi főosztályán az mti munkatársával. a jelentkezés április 18-án kezdődik a xiii. kerület katonajózsef utca 25. szám alatti munkaergőgazdálkodási hivatalnál. itt az érdeklődőket ellátják a jelentkezéshez szükséges nyomtatványokkal, s tájékoztatják a munkavállalási lehetőségekről.

a budapestiek számára ezuttal főleg a vasipari szakmában /lakatos, esztergályos, villanyszerelő, műszerész, stb./ van lehetőség ndk-beli munkavállalásra. továbbá vegyipari szakmájú dolgozók jelentkezését is elfogadják. korlátozott számban az idén is kiutazhatnak gépész- és elektromérnökök. egyébként a szakképzettség nem feltétlen követelmény, mert teljesen szakképzetlen férfiak és nők is vállalhatnak munkát az ndk-ban.

amint a városházán elmondták, 18-26 év közötti nőtlenek, illetve hajadonok vehetnek részt az akcióban. fontos feltétel az egészségügyi alkalmasság, a büntetlen előélet, a munkahelyi, illetve iskolai javaslat. férfiaknál további követelmény a legalább hathónapi letöltött katonai szolgálat, vagy a megfelelő egészségügyi minőség: az 1954-es születésűek általában, az 1953-asok pedig szakképzettségüktől függően - a munkavállalás időtartamára - honvédségi szolgálat halasztást kapnak.

a jelentkezés mintegy 3 hónapig tart. a kiutazások v-ra előreláthatólag az év őszén kerül sor. a résztvevők júliusban és augusztusban nyolchetes német nyelvtanfolyamon kötelesek részt venni.

a városházán elmondták azt is, hogy az ndk-beli foglalkoztatás tartama alatt a résztvevők belföldi munkaviszonya szünetel. az ott ledolgozott idő azonban a munkaviszonyhoz fűződő kedvezmények, továbbá a társadalombiztosítási szolgáltatások szempontjából itt-honai munkában töltött időnek számít. az ndk-beli vállalatok szerződést kötnek a fiatalokkal, akik a bérezés, az egyéb feltételek és a munkavédelem tekintetében az üzem német dolgozóival egyenlő elbánásban részesülnek. az ndk vállalatai elismerik a magyar fiatalok itthon szerzett szakképzettségét, s elősegítik ottani továbbképzésüket. a szakképzetlenek részére lehetővé teszik egy-egy szakma alapismereteinek elsajátítását. az ndk-ban szerzett szakképzettséget, vagy továbbképzést a magyar munkaügyi szervek is elismerik. /mti/

- 4 -

bb. 4. kooperációs kistraktor libanoni exportra

i/ol/pá/rj ie la

1972. április 12.

libanoni megrendelésre szállított mepol-terra univerzális kistraktorokat a komplex. a traktor a magyar-csehszlovák kooperációban készül a békéscsabai mezőgazdasági gépgyár és a jicsini agrosztrój nyugatnémet licencen alapuló közös terméke. most egy libanoni szakember hazánkban tanulmányozza a traktor működését, javítását-szerelését, mert ha a mintadarabok beváltják a megrendelők elképzeléseit, valószínűleg több százat rendelnek az okos kisgépűről.

/mti/

--

bb. 5. a magyar nyelv hete a tit rendezésében

i/nn/gk/rj hi hgy

1972. április 12.

k tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti szervezete április 24. és 30. között ismét megrendezi az immár hagyományos magyar nyelv hetét. az ezekben a napokban elhangzó előadássorozatokon szó lesz a nyelvvédelem aktuális kérdéseiről, nyelvtörténeti érdekességekről, az irodalmi és a köznyelv kapcsolatáról, kölcsönhatásáról. a kossuth klubban lebonyolításra kerülő rendezvénysorozat április 24-én grétsy lászló kandidátusnak, a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi intézete osztályvezetőjének előadása nyitja „a magyarnyelv gazdagsága és szépsége”, címmel. közreműködik bánffy györgy érdemes művész. a műsorban részletek hangzanak el janus pannonius, balassi bálint, csokonai vitéz mihály, kazinczy ferenc, arany jános, ady endre, kosztolányi dezső, illyés gyula és mások műveiből. április 25-én „szövegforma és kiejtésforma”, címmel deme lászló egyetemi tanár, a nyelvtudományok doktora tart előadást. április 26-án gulya jános kandidátus, az mta nyelvtudományi intézetének tudományos főmunkatársa ad ismertetőt „a magyar észjárás a magyar nyelvben”, címmel. április 27-én jobbagy károlyné, a radnóti miklós gyakorló gimnázium vezető tanára számol be nyelvtanításunk új útjairól. műszaki nyelvvelésünk égető kérdéseit ismerteti április 28-án pusztai istván, a gépipari tudományos egyesület terminológiai munkabizottságának vezetője. április 29-én lengyel dénes főiskolai tanár vezetésével az érdeklődők látogatást tesznek a kerepesi temetőben, neves nyelvészeink sírjánál. a magyar nyelv hete fővárosi eseménysorozata nagyszabású ankéttal ér véget, amelyen megemlékeznek a „magyar nyelvőr”, születésének 100. évfordulójáról. az „édes anyanyelvünk”, címmel hirdetett beszélgetés elnöki megnyitóját illyés gyula tartja. a résztvevők: lőrincze lajos, a nyelvőr szerkesztője, grétsy lászló, kovalovszky miklós, a szerkesztő bizottság tagjai.

/folyt.köv./

- 5 -

bb. 5. / a magyar ... 1. folyt./rj

a tudományos ismeretterjesztő társulat ugyanebben az időben szegeden is megrendezi a magyar nyelv hetét, s ugyanakkor más vidéki városokban is előadásokkal, ismertetőikkel hívják fel a közvélemény figyelmét anyanyelvünk szépségeire, értékeire. /mti/

--

bb. 7. jelenleg csak az öntözés segíthet a zöldségtermesztőkön a nyári ellátást még nem veszélyezteti az eddigi szárazság

i/jf/tm/rj ie la

1972. április 12.

a rendkívüli szárazság, - amely egyre nagyobb gondot okoz a mezőgazdászoknak - egyelőre még nem érezteti hatását a piaci zöldség-forgalom alakulásánál. az áru április első két hetében a csarnokokba, üzletekbe kerülő retek, zöldhagyma, paprika, stb. - kivétel nélkül üvegházi vagy fólia alatti terméskből származik. ezek a növények bőségesen kaptak vizet a tápanyag-ellátásuk is megfelelően alakul. nagy kérdés azonban, hogyan lesz tovább?

Tár az mti munkatársának érdeklődésére a mém szakemberei elmondották: az áttelelő spenót, sóska, kel és saláta már nagyon nélkülözi a nedvességet, ezt az áttelelő állományt azonban csak a legkritikábbb esetben termesztik öntözéses körülmények között, mert a mezőgazdászok általában arra számítanak, hogy a téli csapadékkal kifejlődnek, felnevelődnek. nem lehet tehát még csak elmarasztalni sem azokat az agronómusokat, akik idén is számítottak erre. elképzelésük azonban most nem vált be, mert öntözésre lenne szükség ahhoz, hogy időben piacra szállíthassák árujukat.

ritkán szokták öntözni a korai vetésű borsót és az első között kiültetett burgonyát. ezek felneveléséhez ugyanis általában szintén elégendő a télről megmaradt nedvesség, amely azonban most majdnem teljesen hiányzik, hiszen a föld felső 30-40 centis rétege kiszáradt. a szakemberek azonban hangsúlyozzák, hogy mennyiben esőt kapnak ezek a kultúrák, egykettőre megindul a növekedés, és így a növények bepótolhatják a lemaradást.

az elsőnek kiültetett paradicsom- uborka- és paprika- palántákat a gazdaságokban csaknem mindenütt olyan helyre telepítik, ahol mód van a mesterséges csapadékpótlásra. a palántázás hozzávetőleg tíz nap múlva kezdődik meg országszerte.

a jelenlegi szárazság tehát egyelőre a zöldségtermesztésnél átmeneti gondokat okoz, egy nagyobb esőzés a következő napokban még mindezt jóváteheti. az ideai zöldségellátás nagy részt a következő hetek eszéseiától függ. /mti/

--
- 6 -

bb. 8. a néprajzi muzeum kiállításai külföldön

i/mn/gg/rj hi hgy

1972. április 12.

hazánk legnagyobb néprajzi gyűjteményével rendelkező muzeumunk, a néprajzi muzeum számos érdekes kiállítást rendez a közeljövőben külföldön. április első felében nyílik meg genfben a magyar népművészetet bemutató reprezentatív kiállítás, amelynek anyagát tavaly a budapesti közönség a várban tekinthette meg. a hónap végén a lipcsei néprajzi muzeumban látják vendégül az amazonasi indiánok tárgyi emlékeit és életét bemutató anyagot. ezzel is találkoztak már a hazai látogatók: tavaly székesfehérvárott és tihanyban is bemutatatták. a tárlat érdekessége, hogy az itt szereplő tárgyak az utóbbi évek egyik legjelentősebb néprajz-expedíciójának eredményei, melyek dr. boglár lajos, a muzeum tudományos munkatársa vezetett venezuelában a szépművészeti muzeumban látható, afrika és óceánia törzsi művészete című kiállítást a nyári időszakban tihanyban rendezik meg. javában készülődnek a székesfehérvárott rendezendő népi építkezés című kiállításra is, ez az évekkal ezelőtt megindított, népművészetünk századai című kiállítás-sorozat része lesz. /mti/

--

bb. 6. tulipán-szőnyeg a debreceni főutcán

vid/ká/rj la

1972. április 12.

valóságos tulipán-szőnyeg borítja a hirtelen jött tavaszi melegben a debreceni főutca parkjait. több mint tízezer szál, sok színben pompázó virág nyílt ki néhány nap alatt a nagyallo-mástól a nagyerdő bejáratához vezető simonyi utig. a különböző utcaszakaszokban más és más a virágágyak formája, s piros, sárga, lilá és tarka szírmu tulipánok váltogatják egymást.

most már késő őszig virágos lesz a debreceni főutca. a tulipánokat az árvácskák követik, majd a rózsák és a canna-félék, amelyeket a pallagi kísérleti telepen neveltek. /mti/

--

M
- 7 -

bb. 9. dudák a vw-be, hómáró az unimog-hoz - autóipari
kompenzációs üzletek

/ba/gg/rj ie la

1972. április 12.

mind több autóipari kompenzációs üzletet köt külföldi nagyváltalattal a mogürt. köztudott, hogy a zsiguli gépkocsik jelentős részét a hazánkban készülő alkatrészekért kapjuk. a mogürt emellett kapcsolatban áll a fiat, a volkswagen, a renault és a daimler, benz-mercedes céggel is. míg 1968-ban 0,4 millió devizaforintért, addig 1971-ben már csaknem tízmillió devizaforintért exportált autófelszerelési cikkeket a mogürt.

az nszk-beli daimler-benz cégnek évek óta szállítanak elakadást jelző világító háromszögeket, gurulást biztosító ékeket kamionokhoz, különböző emelőket, összecsukszó ásókat, lapátokat a téli autózáshoz. így mire a hazai utakon is bevezették az elakadást jelző világító háromszögek kötelező használatát, addigra az óbudai gépipari szövetkezet már felkészülten várta a hazai kereskedelem megrendeléseit.

a napokban írtak alá szerződést, amelynek értelmében a magyar utakon is jóismert nszk-beli unimog haszon-gépjárművek legújabb kiegészítő brendezését, a hómárókat a mogürt szállítja. 1972-ben a közúti gépellátó vállalat félszáz hómáró-dobot gyárt az unimog-okra. a volkswagen- gépkocsikhoz jelzőkiértőket, gumi-formadarabokat, tömitéseket, szőnyegeket, természetes szőrméket utánzó „gumiszőr”, üléshuzatokat és a videoton által gyártott húzókapcsolókat szállítanak. a fiat kocsi egy részét a híradótechnikai vállalat által készített kapcsolókért kapjuk. a renault járművekbe évente 20.000 magyar autóhűtőt építenek be, amelyeket a jászberényi hűtőgépgyárban állítanak elő. a wolf nevű holland autófelszerelési cégtől antennákat és olyan autófelszerelési cikkeket veszünk, amelyeket hazánkban nem gyártanak. cserébe ollós emelőket szállít a mogürt.

a bővülő kompenzációk révén több olyan cikk exportja válik lehetővé, amelyet nemrég még nem is gyártottak hazánkban. mivel a korszerű autózáshoz szükséges felszereléseket a fejlett automobilizmussal rendelkező országok vállalatai hamarabb megrendelik, a hazai gyártó cégek időben felkészülhetnek a belső igények kielégítésére is. a kompenzáció révén a külföldi partnerek legtöbbször az igényelt cikk teljes műszaki dokumentációját átadják, s így számos olyan felszerelés hazai gyártása válik lehetővé, amelyhez különben licencet vagy know-howt kellett volna vásárolni. s végül: a külföldi üzletek révén meginduló szériagyártás nagyobb műszaki fejlesztést tesz lehetővé. /mti/

- 8 -

bb. 10. a magas szintű diák-önképzés eredménye - tizenkilenc éves lányt fogadott tagjává kalocsa tudományos társasága

id/ká bzs la

1972. április 12.

a kalocsai katonai istván társaság, amely szigorú akadémiai módszerrel veszi fel új tagjait, a napokban taggá fogadta a 19 éves szamosvölgyi piroskát, aki „a népi hatalom kialakulása kalocsán”, címmel tartotta meg székfoglalóját.

a fiatal lány a dunamenti városban 1945-1950. között végbement forradalmi változásokat dolgozta fel tudományos igénnyel. tanulmányát még gimnazista korában írta. tavaly érettségizett a 200 éves kalocsai i. istván gimnáziumban, ahol igen magas szintre emelkedett a diákköri önképzést. az intézet félezer diákjának fele 14 szak körben tevékenykedik. szamosvölgyi piroska a gimnázium országos hírnév honismereti-helytörténeti szakkörének tagja volt. ez a szakkör már mintegy 40 dolgozattal vett részt a különböző országos pályázatokon. közös munkaként a diák-történészek rövidesen befejezik a kalocsa környéki falvak földrajzi neveinek összegyűjtését és fel- dolgozását. /mti/

--

bb 11. egy szakos, vagy két szakos? - javaslat a középiskolai tanárképzés szakosítási rendjének reformjára

i sző/pá bzs la

1972. április 12.

a középiskolai tanárképzéssel foglalkozó szakemberek számottevő része a jelenlegi kétszakos képzés keretei között már nem látja megnyugtatóan megoldhatónak a képzés korszerűségét, színvonalát. jelenleg ugyanis a hazai tudományegyetemen folyó középiskolai tanárképzés két szakos, mégpedig szimmetrikusan két szakos - azaz: a leendő középiskolai tanárok elvileg mind a két szakjukból azonos szintű képzésben részesülnek. a felsőoktatási pedagógiai kutató központ megbízásából most két szakember - dr.elek istván és rádi péter - javaslatot készített a középiskolai tanárképzés szakosítási rendjének reformjára.

/folyt. köv./

NA

- 9 -

bb 11. /egy szakos, ... 1. folyt./bzs

a kutatók hangsúlyozzák: az 50-es években átmenetileg sor került a bölcsészettudományi karokon nagyrészt egy szakos, a természettudományi karokon pedig ugynevezett másfél szakos, azaz fő- és mellékszakos tanárképzés bevezetésére. néhány év után azonban ez a próbálkozás megszűnt, az egyetemeknek vissza kellett térniük az ugynevezett szimmetrikus két szakos képzésre. a megoldást azonban ma már az is sürgeti, hogy a középiskolák minden szaktárgyában a rohamosan fejlődő tudomány és a rohamosan változó társadalmi gyakorlat számos, újabb eredményét rövid időn belül kell beépíteni a tananyagba. erre azonban csak olyan középiskolai tanárok képesek, akik az egyetemen nemcsak ismerethalmozott tanultak meg, hanem az önálló ismeretszerzés készségére is szert tettek. ehhez viszont elengedhetetlen, hogy a leendő tanárok elsajátítsák a tudományos munka készségeinek bizonyos minimumát. a két szakos képzésben azonban erre a hallgatóknak sem idejük, sem energiájuk nem marad.

ugyanakkor korunkban az egyes tudományok határai egyre inkább elmosódnak, egyre több kérdés válik egyszerre több tudomány közös problémájává, egyre több kérdés biztos kezelése igényel a tanártól saját szakmáján kívül más területeken szerzett, minimális jártasságot. a mai két szakos képzési rendszer azonban egyoldalúvá teszi a tanárjelöltek tájékozottságát. olyan tanárképzésre van tehát szükség, amely egy szakosként lehetővé teszi a tudományos munka minimális készségeinek elsajátítását is, s emellett elegendő alapismeretet nyújt a tantárgyak széles köréből. vég-eredményben tehát tudományosan képzett, széleskörűen művelt és pedagógiailag tudatos tanárokat kell nevelni.

a kutatók számításokat végeztek arra vonatkozóan is, hogy kihasználhatók-e a középiskolákban az egy szakos tanárok. ezt három tényező dönti el: az egyes tantárgyaknak az óratervekben előírt heti óraszám, a tanárok kötelező heti óraszám, és végül az iskolahálózat koncentráltóságának mértéke: vagyis az, hogy egy-egy középiskolában hány tanulócsoporthoz működik. hosszas elemzés után kitűnt, hogy magyarból, történelemből, idegen nyelvekből, matematikából. és fizikából nagyobb nehézség nélkül át lehet állni az egy szakos tanárképzésre. az alacsonyabb óraszámú tantárgyakból pedig a kisebb gimnáziumok és szakközépiskolák ellátására egy-egy kijelölt egyetemen lehetne megfelelő szakcsoportosításban ugynevezett másfél szakos tanárokat is képezni.

/folyt. köv./

NA

bb 11. /egy szakos, ... 2. folyt./bzs

az egy szakos tanárok foglalkoztatásának azonban nehézségei, munkaerőgazdálkodási problémái is vannak. a két szakos tanárok munkába állítása során ugyanis az igazgatók rugalmasabban gazdálkodhatnak az órafelosztások készítésével. az áthelyezésre törekvő pedagógusok is könnyebben találnak maguknak új munkahelyet, ha két szakból van képesítésük. két szakos tanárok tartós helyettesítése is könnyebben megoldható. ezek a problémák mindenestre külön, részletesebb vizsgálatot igényelnek.

a kutatók azonban megemlítik, hogy a problémák súlyosságát a jövőben többek között a tanárok kötelező óraszámának várható fokozatos leszállítása csökkenti. mindezek figyelembevételével a felveendő tanárszakos hallgatóknak előre láthatóan mintegy kétnarmada-háromnegyede képezhető egy szakosan, a fennmaradó rész pedig másfél szakos képzés keretében nyerheti el diplomáját.

a jelenlegi tanárképzési rendszert a kutatók tehát mindenképpen elavultnak tartják. a jelenlegi helyzethez képest javulást jelentene a fő- és mellékszakos - másfél szakos - képzésre való áttérés is, bár ez nem jelentene teljes értékű, tartós megoldást. olyan gyakorlat lenne célravezető, amelyben a sokoldalúan művelt, egy szakos tanárok képzése az uralkodó, emellett azonban a szükségletnek megfelelően, egyes szakcsoportokon, egyes egyetemeken másfél szakos képzés is lenne. mindez természetesen további beható vizsgálatot igényel a képzés rendszerét illetően és a foglalkoztatás szempontjából egyaránt. /mti/

--

bb 12. georgikon majormuzeum készthelyen

vid/ká bzs la

1972. április 12.

készthelyen, a magyar mezőgazdasági felsőoktatás nagymultu központjában, majormuzeumot rendeznek be. a magyar mezőgazdasági muzeum erre a célra megvásárolta az 1797-ben alapított georgikon hajdani majorjának három udvarát. miután a mezőgazdasági muzeumnak szánt georgikon épületét csak később vehetik ilnybe, a majort képezik ki a már hosszú ideje gyűjtött mezőgazdasági emléktanyag bemutatására.

/folyt. köv./

MA

bb 12. /georgikon ... 1. folyt./bzs

a georgikon majormuzeumot nyolc egységben rendezik be. kiállítják a georgikon idején alkalmazott talajmunkáló eszközöket, a régi szekereket, kocsikat, szerszámokat, bemutatnak ezenkívül egy magtárt is. külön egységben szemléltetik a hajdani uradalmi gazdaságok kovács és bognárműhelyeit. érdekes lesz az egykori cselédek szociális helyzetével foglalkozó kiállítás. tervezik egy kasznár-lakás bemutatását is. külön kiállítási egységet állítanak össze a balatonfelvidéki szőlészet és borászat múltjáról és gazdag anyag szemlélteti a mezőgazdasági szakoktatás fejlődését.

a több évet igénylő program megvalósítása során az idén a barokk-magtár felújítása készül el. a magtár földszintjén és első emeletén „a georgikontól az agráregyetemig”, címmel, a mezőgazdasági szakoktatás 1797-től 1972-ig terjedő fejlődésének keszthelyi vonatkozású kiállítását rendezik meg. a magtár pincéjében borászati, szőlészeti kiállítás nyílik a georgikon alapításának 175. évfordulójára tervezett ünnepségsorozat alkalmával. /mti/

..

bb 13. a magyar előadóművészet hónapja a rádióban

i nn/fk hi bzs la

1972. április 12.

ujyszerű, nagyszabású rendezvényre készül májusban a magyar rádió. ekkor rendezik meg - a hazai rádiózás történetében először - a magyar előadóművészet hónapját. százhatvanhét program mintegy 200 órányi időben mutatja be a magyar zenei előadóművészet gazdag hagyományait, történelmének kiemelkedő fejezteit, s természetesen a jelenét is. megszólal ebben a periódusban a zenei előadóművészet valamennyi ága, műfaja, nikisch artur karmester és joachim józsef hegedűművész első, kezdetleges technikai stúdiófelvételeitől a ma élő legfiatalabbak - rányi dezső, kocsis zoltán - sztereó-koncertjéig.

a magyar előadóművészet hónapjának gerincét az a portrészorozat alkotja, amelyben 54 kiváló előadóművész működik közre saját felvételeivel illusztrálva és kommentálva az adást. a neves rangsorban találjuk ferencsik jánost, fischer anniet, ormándy jénőt, starker jánost, kertész istvánt, kónya sándort, cziffra györgyöt, anda gézát, doráti antalt, s a magyar vonósnégyest. a külföldön élő művészekkel külön speciális interjúkat készítettek, sokszor több ezer kilométeres telefonösszeköttetés segítségével. /folyt. köv./

- 12 -

bb 13. /a magyar ... 1. folyt./bzs

májusban több teljes operafelvételt is sugároznak, kiemelkedő énekeseink produkciójában. ezek között találjuk donizetti lammermoori lucia-ját, gyurkovics máriával a címszerepben; donizetti csengő-jét, amelyben melis györgy remekel. mozart: szöktetés a szerájból című dalművében székely minály és osváth julia kettőset csodálhatjuk meg, a háry jános felvételének nagy értéke palló imre dr. kitűnő alakítása. különleges szint képvisel bartók béla a kékszakállu herceg vára című operája, amelyet székely minály és palánkay klára emlékezetes kettőse tett annakidején felejthetlenné.

az előadóművészet hónapja ugyanakkor nyolc nyilvános hangversennyel bővül a kortárs előadóművészetnek is. több mint száz muzsikussal meghívásával ritkán hallható művekből állította össze a programot a rendezvénysorozat szerkesztője: lázár eszter. a szerzők: mozart, schubert, mendelssohn, beethoven, schönberg, dufay és mások. hat adásból álló előadássorozat hangzik el a magyar előadóművészet történetéről is, amely egy-egy órányi időben foglalja össze a korszakot teremtő személyiségek munkásságát.

májusban kerül sor egy xvii. századi angol madrigál opera ősbemutatójára is. gibbons a londoni vásár című művét a magyar rádió gyermekkórusa és szólistái ismertetik meg először a hazai komolyzene-kedvelőkkel.

a magyar előadóművészet seregszemléjének szentelt hónapban naponta öt-hat műsor mutatja majd be a kossuth, a petőfi és nem utolsósorban az urn-aden hazai muzsikusaink, énekeseink tehetségét, teremtő kedvét. a reprezentatív fesztivált május 1-én 17 óra 5 perckor tömpe istván, a magyar rádió és televízió elnöke nyitja meg, utána sugározzák ferencsik jános és fischer annie portréműsorait. /mti/

..

NR

- 13 -

bb 14. egészségügyi tanácsok - a fizetési borítékban - az egészségügyi felvilágosítási központi idej programjából

1 vt/pá um la

1972. április 12.

az egészségügyi felvilágosítási központ idej munkaterve a feladatok széles skáláját foglalja magában. helyet kapott benne például a felkészítés a helyes családi életre; szerepelnek a témák között a csecsemő-és kisgyermekkor, egészségügyi problémái, a szabadidő életkornak megfelelő tevékeny, - kellő mozgást biztosító - felhasználása, a szabad levegőn tartózkodás fontosságának népszerűsítése, a dohányzás, az alkoholizmus, a túlzott gyógyszerfogyasztás elleni küzdelem segítése. kiterjed a felvilágosítás a szív-és ér-, valamint a reuma, onkológiai és más betegek gondozásához szükséges ismeretek nyújtására, a bőr-és nemibetegségekkel kapcsolatos felvilágosító, nevelő tevékenységekre is. az utóbbi különösen indokolt azért, mert hazánkban évente több mint 850 ezer új bőrbeteg jelentkezik kezelésre és a nemibetegek száma is jelentős.

arról a kérdésre, hogyan jutnak el a tudnivalók a lakosság széles rétegéhez, a felvilágosítási központban elmondották, hogy sokféle, változatos formában. az ismeretek átadásában - a szakorvosokon, a hivatalos egészségügyi hálózathoz tartozókon kívül - fontos szerepet tölt be a vöröskereszt, a tit, a nőtanács, a népfőnt. a szakszervezet főként a gyárakban, üzemekben, vállalatoknál és intézményeknél nyújthat értékes segítséget az egészségügyi ismeretek terjesztésében. az említett társadalmi és tömegszervezetek a felsorolt témákat beiktatják évi munkatervükbe és megfelelő koordinálás után tűzik azokat napirendre. ma már mind több helyen rendeznek egészségügyi heteket, hónapokat. ezek ugyancsak alkalmat adnak az egészségügyi ismeretek terjesztésére, amelyek végső soron a betegségek megelőzését szolgálják.

- a családvédelemmel kapcsolatos programnál messzemenően támaszkodunk a kisz-re, ezt a témát például a kisz vezetőképző táborok programjába is beépítik. a nevelő, felvilágosító tevékenységet különböző szemléltető eszközök - így dia-és más filmek, plakátok, módszertani segédkönyvek stb. - is segítik. egyre népszerűbb, kedvelt formái az egészséges életmódra nevelésnek a vetélkedők, ankétok, kerekasztal konferenciák, rajzpályázatok, az egészségügyi toto. sok helyütt az üzemi hangoshiradó műsorában hívják fel a dolgozók figyelmét a legszükségesebb tudnivalókra, az egészségügyi ártalmak megelőzésének módjára, lehetőségeire.

/folyt.köv./

- 14 -

8.05/um

Tó 9/45

bb 14. /egészségügyi tanácsok ...folyt./um

- érdekes kezdeményezéssel találkoztunk - mondták - komárom megyében, ahol a fizetési borítékban egészségnevelési témával foglalkozó röplapokat, leporellókat helyeznek el. oroszlányban a körzeti orvosi rendelőben magnószalagról kapnak orvosi tanácsokat a várakozó betegek. egerben az egyik legforgalmasabb helyen lévő gyógyszertárban - sötétedés után - a kirakatra vetítenek egy-két perces figyelemfelkeltő, egészségügyi témájú filmet. néhány fővárosi kórházban, de vidéken is a „házi”, studio segítségével ismertetik a telefondoktor tanácsait. ezt egyébként több üzemben is megvalósították már. debrecenben mozgalmat indítottak a szocialista brigádok körében, hogy munkájuk értékelésénél az alapvető egészségügyi, higiénés követelmények teljesítését is vegyék figyelembe.

elmondották még, hogy vas megyében - elsőként az országban - egészségnevelési társadalmi tanácsot szerveztek a megyei pártbizottság, az szmt, továbbá egyéb társadalmi szervezetek és a megyei egészségügyi szervek képviselőiből, a cél az, hogy a társadalmi erők összefogásával előmozdítsák az egészséges életmódra nevelést. első feladatként programjukba az alkoholizmus elleni küzdelem fokozását, valamint a családtervezés problémáit vették fel./mti/

..-

bb 15. perlitombák a víz olajszennyeződés ellen

1 sb/fk um la

1972. április 12.

a vizek olajszennyeződését hatásosan semlegesítő anyag, a hidrofobizált perlit gyártását vezette be a könnyűbeton és szigetelőanyagipari vállalat. hagyományos terméküket, a duzzasztott perlitet vegyszeres kezeléssel teszik víztaszítóvá, tehát hidrofobizálják, s így olyan különleges „itatossá”, alakítják, amely a víz felszínéről csak az olajat itatja fel. ez a perlit négyszer-öt-ször több olajat szív magába, mint amennyi a tiszta anyag súlya. na az olajat kiégetik belőle, újból felhasználható.

az országos vízügyi hivatal vízügyi igazgatóságainál alakított víztisztasági kárelhárító osztagok ezzel a hidrofobizált perlitel védekeznek a folyók, tavak váratlan olajszennyeződés ellen. az újfajta anyag lehetőséget nyújt arra is, hogy repülőgépről bombázzák a nagy olajfoltokat. a bomba a műanyagzsákba töltött perlit, amely a vízfelületre érve szétpattan, szétszóródik a vizen.

/folyt.köv./

- 15 -

8.10/um

Tó 9/45

bb 15. /perlitbombákfolyt./um

ezek a beavatkozások azonban csak utólagos kezelést jelentenek. a szőnyi olajfinomítónál viszont most kísérletet kezdtek a megelőzésre: a szennyvizzisztító mű utolsó technológiai állomásaként hidrofobizált perlitrétegen engedik át a szennyvizet. a tapasztalatok szerint a szokásos tisztítás után visszamaradt,ugyszólván szabad szemmel sem látható olajszennyeződésnek mintegy 60 százalékat szűri ki a vízből a perlit .a kísérleteket folytatják,hogy kidolgozzák az újfajta olajszűrés végleges technológiáját.

a vállalat mintegy 500 köbméternyi hidrofobizált perlitet gyártott tavaly, de a várható nagy igényeknek megfelelően készen áll arra,hogy évente 100.000 köbméternyit szállítson a megrendelőknek. /mti/

-. -

bb 17. a lappföldtől az amazonasig - átfogó tit-műsor tolna megyében

vid/um ká la

1971. április 12.

csaknem minden napra jut - olykor több - ismeretbővítő előadás, vagy hasonló tit-műsor tolna megyében. áprilisban mintegy félszáz rendezvény szerepelt a tudományos társulat megyei programjában, részben a társ tömegszervezetekkel és a kulturális intézményekkel együttműködésben. ezek sorát a megyei biológusnap és a kis matematikusok baráti körének megyei vetélkedője vezette be. áprilisban többek között molnár gábor írta tart előadásokat az amazonasi őserdők állatvilágáról, míg dr. anghy csaba professzor lappföldi utjáról számol be.

a dus programban kedvére választhat bárki, a közlekedési-, a fizikai-, és a természet világa című szabadegyetemtől kezdve a pedagógiai tájkonferencián át a nevelői-és belkereskedelmi akadémiaig.

szekszárdon és dombóvárott műszaki rajz-, gerjenben szabóvarró tanfolyam, szekszárdon kilenc féle nyelv tanfolyam, továbbá egyetemi előkészítő- valamint titkárnőképző-és ügyvitelgépésztési tanfolyam egészíti ki a megyei tit-műsört. /mti/

-. -
- 16 -

8.15/um

Tó 946

bb 16. hatvan éves a hódmezővásárhelyi majolikagyár

vid/um ká la

1972. április 12.

„művészek majolika és agyagipari telepe rt., néven hat évtizeddel ezelőtt alapították a hódmezővásárhelyi majolikagyárat. kocsmahelyiségből alakították ki az egykori hódmezővásárhelyi művészek - közöttük a helybeli múzeum névadója, tornyai jános is - a ma már világhírű gyárat. kezdetben néhány korongossal működött a kis üzem. földgázfűtésű kemencéiből jelenleg mintegy 1.500 féle majolika dísz tárgy kerül ki, s azok eljutnak a világ csaknem minden országába. a következő hetekben kiállításokkal, árubemutatókkal, emlékeznek meg a gyár jubileumáról. /mti/

-. -

bb 18. nemzetközi bábfesztivál békéscsabán

vid/um ká la

1972. április 12.

az unima védnökségével 1972 június 21-25 között nemzetközi bábfesztivált rendeznek békéscsabán. a város gazdag programmal várja vendégeit. az eseményre hazánk minden tájáról és külföldről - a szovjetunióból, jugoszláviából, bulgáriából, csehszlovákiából, franciaországból és az nszk-ból 16 bábegyüttes érkezik. az ötnapos program eseménysorozata június 21-én békéscsabán a jókai színházban ünnepi megnyitóval kezdődik. a premieren a házigazda szerepét betöltő békéscsabai napsugár bábegyüttes bartók béla: cantáta profána című művének bábszínházi változatát mutatja be.

a fesztivál programját bábukiallitás, orgonahangverseny, szakmai vitafórum tarkítja. a vendégek tiszteletére ünnepi folklór műsort ad a fennállásának negyedszázados jubileumát ünneplő békéscsabai balassi táncgyüttes. az előzetes tájékoztatás szerint a bábegyüttesek műsorán a legkülönbözőbb technikájú és jellegű produkciók - árnyjáték, marionett játék, élőszereplő bábkombináció - szerepelnek. /mti/

-. -

- 17 -

8.20/um

Tó 946

bb 19. jubilál a szombathelyi villamosvasut

vid/um ká l a

1972. április 12.

hetvenöt évvel ezelőtt, 1897. június 4-én kezdte meg működését a , a főváros után vidéken elsőként , a szombathelyi villamosvasut. a terveit kliegl józsef mérnök, a forgalom lebonyolításához szükséges kocsikat pedig a neuhauseni vagongyár készítette. a vasut 2820 méter hosszú, egyvágányu. eredetileg öt motorral és egy motornélküli járművel bonyolították le a forgalmat.

a villamosvasut fejlődése az állami kezelésbe vétel után kezdődött .az utaslétszám ugrásszerűen megnőtt. 1935-ben például 370 ezer utast szállított, 1952-ben pedig már hárommilliót. új motor-kocsikat helyeztek üzembe, korszerűsítették az áramellátást és a pályatestet.

a szombathelyi villamos egyébként az ország legolcsóbb közlekedési eszköze. egy vonaljegy ára mindössze hatvan fillér, a diákok és nyugdíjasok havi bérlete hét forint, a felnőtt dolgozóké pedig 15 forint. a szombathelyi villamos jelenleg évente mintegy nyolcmillió utast szállít . /mti/

--

bb 20. a budapesti közlekedési vállalat

tm/nn-ju -cz

1972. április 12.

értesíti az utazóközönséget, hogy április 13-ról 14-re virradó éjjel 23 órától 4 óráig a xiv. kerület erzsébet királyné uton a rákospatak ut-fürész ut között vágányépítési munkát végez. a munkálatok ideje alatt a 67-es, 67/a jelzésű villamosok szarvas tér, illetve baross tér -rákospatak /a 44-es végállomása / között, a 62-es villamosok örs vezér tér, erzsébet-királyné utja között közlekednek. a máv-telep és a thököly ut között a kolozsvár ut - erzsébet királyné utja -mexikói ut utvonalon villamos vitél-dijjal autóbuszokkal biztosítja az utazóközönség elszállítását. /mti/

--

9.28/ju

101000

-18 -

bb 21. a fővárosi vízművek közli,

-ju -cz

1972. április 12.

hogy hálózatátalakítási munkálatok miatt xx., vécsey uti lakótelep területén április 14-én, pénteken 7-17 óra között vízhiánnyal kell számolni. /mti/

--

bb 22. ifjúsági delegáció utazott a szovjetunióba

tm-ju -cz

1972. április 12.

dr. gombár józsefnek, a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága titkárának vezetésével szerdán ifjúsági delegáció utazott a szovjetunióba a lenini komszomol ideológiai munkájának tanulmányozására, és a két testvérszervezet együttműködésének továbbfejlesztésére. a delegáció a szovjet testvérszervezet agitációs és propaganda munkájával, a szovjetunióban folyó ifjúságkutatással és az ifjúsági lapok szerkesztőségi életével ismerkedik. /mti/

--

bb 23. megkezdődött a letenyei határátkelő állomás bővítése

vid/ká-ju -cz

1972. április 12.

hazánk egyik legforgalmasabb határállomásánál, Letenyénél az utóbbi években átlagosan mintegy 600.000 utas lépte át a magyar határt. a csucsforgalom idején a havi forgalom eléri a 200.000-et, s ilyenkor az utlevél és vámhatóságok nehezen bírkóznak meg a feladattal. a gyors, kulturált vám- és utlevélkezelés feltételeinek megteremtése érdekében a jelenleginek kétszeresére bővítik a letenyei határátkelő állomást. a meglévő 5 gépkocsi sáv helyett 10 lesz, s a határátkelő egyik oldalán fogadják a beérkezőket, a másik oldalon pedig a kilépőket. a z egész ellenőrző terület tető alá kerül. a 32 méter széles, fedett fogadóteret alakítanak ki. a zala megyei tanácsi építőipari vállalat munkásai megkezdték az állomás bővítését, amit a forgalom fenntartása mellett 1973-ban fejeznek be. /mti/

--

11.00/ju

- 19 -

101150

bb 24. megnyilt a hungaroplast ,72 kiállítás

t sb/fk-ju -cz

1972. április 12.

a hungexpo és a chemolimpex az idén rendezett negyedik alkalommal műanyagipari kiállítást, ezuttal hungaroplast,72 címmel, amelyet szerdán délelőtt nyitott meg menyhárt lászló, nehézipari miniszterhelyettes a budapesti nemzetközi vásár 27-es számú pavilonjában. a nagyszabású bemutatón 14 országból összesen 106 cég - ebből 34 magyar- állította ki korszerű műanyagipari termékeit, s az idén először került sor különféle műanyagipari berendezések , gépsorok felvonultatására is.

a kiállítás jóval nagyobb, mint a tavalyi, mert a múlt évben csupán a 27-es pavilonban, de most további három nagy pavilonban és a szabadban is, összesen 5000 négyzetméternyi fedett és 500 négyzetméternyi szabadterületen mutatják be legújabb termékeiket a hazai és a külföldi vállalatok. a megnyitó ünnepségen menyhárt lászló nehézipari miniszterhelyettes kifejtette, hogy magyarország a belföldön felhasznált különféle műanyagoknak mintegy 40 százalékát importálja, s az olefinprogram megvalósítása megteremti ugyan a nagyvolumenű műanyaggyártás alapját, de még nem csökkenti majd az importot, mert elsősorban a választék-cserére nyújt a korábbinál jóval nagyobb lehetőséget. ezért a kiállítás jelentősen hozzájárul a különféle kooperációk lehetőségeinek megvizsgálására. számítani lehet arra, hogy a bemutatott termékek alapján kezdődnek tárgyalások különféle licencek és know-how-ok vásárlására, termelési kooperációk létrehozására. a múlt évi műanyagkiállítás alapján került sor a tiszai vegyi kombinát és egy nszk-beli cég kooperációjára, együttműködési szerződések megkötésére, amellyel mintegy 50 százalékos devizamegtakarítás vált lehetővé. az idén sokkal több a kiállító, s így a lehetőségek is jóval nagyobbak újabb együttműködés kialakítására.

a kiállítás egyik érdekessége az ugynevezett „ némafal „, amely rendkívül jó hangszigetelő és rugalmas falszerkezet, mert bármekkorát rávágnak valamilyen kalapáccsal, nem ad hangot, elnyeli a zajt. különleges látványt és felhasználási lehetőséget nyújt egy tokiói cég kiállítása, amelyen a fürdőszoba valamennyi berendezését műanyagtermékből lehet összeállítani és variálni a kívánságnak megfelelően. a hazai ipar is számos érdekes terméket mutat be. többek között a borsodi vegyi kombinát kiállította műanyagajtóit, padlóburkolatait, redőnyeit, térelválasztó elemeit, s a nitrokémia ipartelepek az első magyar cég, amely pehelykönnyű habosított polisztirol foteleket mutat be. egy-egy fotel súlya mindössze 2-3 kilogramm.

/ folyt. köv./

11.15/ju

- 20 -

Tóth

bb 24. / megnyilt a ... 1. folyt./-ju

a szakemberek véleménye szerint a kiállítás jelentősen hozzájárulhat ahhoz, hogy a hazai műanyagipar elérje a negyedik öt-éves tervben kitűzött célt, s így a jelenlegi 12-14-ről 22-24 kilogrammra emelkedjen az egy lakosra jutó műanyagfelhasználás.

a kiállítás április 18-ig tekinthető meg a budapesti nemzetközi vásár 21, 21/b, 27 és 27/a pavilonjában naponta délelőtt 10 órától délután 5 óráig. /mti/

..

bb 26. petőfi korszerű tanítása az általános iskolákban - tudományos ülés szegeden

vid/ká-ju -cz

1972. április 12.

petőfi sándor születésének közelgő százötvenedik évfordulója alkalmából szerdán tudományos ülést rendezett a szegedi tanárképző főiskola és a tit csongrád megyei szervezete. a tanácskozás témája: milyen korszerű eszközökkel és módszerekkel oktatják a költőről szóló tananyagot az általános iskolában. az ülésen a hazai tanárképző főiskolák, felsőfoku tanító és óvodaképző intézetek képviselői mellett mintegy 200 csongrád megyei magyar szakos tanár, szakfelügyelő vett részt.

hegedüs andrás tanszékvezető főiskolai tanár petőfi élő halhatatlansága címmel tartott bevezető előadást, majd ezt követően még 6 referátum hangzott el. dr. csandra sándor a pozsonyi egyetem tanára és dr. dávid andrás, az ujvidéki oktatásfejlesztő intézet tanácsosa arról számolt be, hogy a szlovákiai és a vajdasági magyar nyelvű iskolákban is nagy gondot fordítanak petőfi forradalmi szellemi költészetének megismertetésére.

/ folyt. köv./

11.20/ju

Tóth

- 21 -

bb 26. / petőfi korszerű ... 1. folyt./-ju

az előadások foglalkoztak azzal is, hogy szövegillusztrációkkal, képzőművészeti és zenei anyag bekapcsolásával, hogyan tehetik vonzóbbá a petőfi tananyag megértését.

a tanácskozáson elhangzott előadások teljes szövegét a pedagógiai módszertani közlemények egyik idei ünnepi számában kiadják és eljuttatják a hazai általános iskoláknak. /mti/

--

bb 25. szovjet hős városok kiállítása dunaujvárosban

vid/ká-ju -cz

1972. április 12.

szerdán a dunaujvárosi tanács dísztermében előcsarnokában szovjet hős városok címmel dokumentációs kiállítás nyílt. a nagy honvédő háború hős városainak küzdelmes életét, harcát, helytállását és fejlődését bemutató kiállítást dr. illyés józsef, a dunaujvárosi tanács vb. titkára nyitotta meg. /mti/

--

bb 27. hatásosabb, korszerűbb gyógyszerek készülnek - műszaki-kémiai ankét kezdődött szombathelyen

vid/ká-ju -cz

1972. április 12.

háromnapos műszaki-kémiai ankét kezdődött szerdán szombathelyen. a műszaki kémia és a gyógyszerkészítés legkiválóbb hazai szakemberei a rendszerelmélet gyógyszeripari alkalmazásáról folytatnak eszmecsereket. azért esett szombathelyre a választás, mert a város közelében, körmenden most valósul meg a gyógyszeripar egyik legjelentősebb beruházása: negyedmilliárd forintos költséggel korszerű tápszergyár épül, ezzel vas megyében a textil-, a híradás-technikai és a faipar mellett új iparág honosodik meg.

/ folyt. köv./

11.30/ju

22 -

1613

bb 27. / hatásosabb, korszerűbb ... 1. folyt./-ju

az ankéton 9 előadás foglalkozik a rendszerelmélet különböző témáival. mint a tanácskozáson elhangzott a rendszerelmélet alkalmazása a közelmúltban kezdődött el a műszaki kémiában. különös jelentősége van az ipari gyógyszerkészítésben, amely mint rendszer sok tudományág határterületén - kémia, fizika, biokémia, műszaki kémia, kolloidika, biológia, élettan, gyógyszerhatások, stb - helyezkedik el. a rendszerelmélet segítségével hatásosabb, korszerűbb gyógyszerek készülnek. /mti/

--

bb 28. bolgár számoló és írógépbemutató

t bé/tm-ju -cz

1972. április 12.

szerdán a bolgár kulturközpontban mladon sztancsev, a bolgár kereskedelmi kirendeltség igazgatóhelyettese megnyitotta a bolgár elektronikus számológép és írógépbemutatót. az izotimpex szófiai külkereskedelmi vállalat rendezésében hat új típusú számológépet és ugyanennyi írógépet mutattak be. /mti/

--

bb 30. pécsi szakemberek utaztak mongóliába

vid/kz-ju -cz

1972. április 12.

mongóliába utazott a mecseki ércbányászati vállalat geológusainak és geofizikusainak egy csoportja, hogy a baráti országban államközi szerződés keretében kutatómunkát végezzenek. a pécsi szakemberek egy esztendőre töltenek mongóliában. /mti/

--

11.50/ju

- 23 -

1613

bb 29. 2000-rel több fuvarnap - eredményes centenáriumi verseny,
a szombathelyi MÁV járműjavítóban

vid/kz-ju -cz

1972. április 12.

hetven vasuti teherkocsit és egy diesel mozdonyt javítottak ki szerdáiig terjedően az üzem a centenáriuma alkalmából indított munkaversenyben a szombathelyi MÁV járműjavító dolgozói, s a hónap végére tervezett centenáriumi ünnepségekig még további 30 kocsit javítottak meg. A javításokat akarják megoldani, amennyiben ez is sikerül, 2000-rel több fuvarnapot teljesíthetnek a vasútvonalakon a határidő előtt üzemképessé tett vagonok.

a munkások értéket növelni, hogy teljes egészében a termelékenység emelésével produkáltak. ebben nagy része van a nemrég alakult 12 tagú szervezési csoportnak. az itt dolgozó szakemberek új munkahelyi technológiákat, munkaprogramozásokat dolgoztak ki. sok mezdő időt megszüntettek, s folyamatossá tették az anyagellátást. mindezek eredményeként néhány hónap alatt 5 százalékkal javult a termelékenység.

az új munkaszervezet máris bevált, pedig most rendkívüli állapot uralkodik egy 10.000 négyzetméteres új kocsijavító csarnok építése miatt. a kocsik zömét ideiglenes munkahelyeken és egy kisebb csarnokban javítják. /mti/

bb 31. harminc-negyven nappal korábban: kinyílt a ,, ballagók virága,,

vid/kz-ju -cz

1972. április 12.

a mecseki tavasz - a szokatlanul meleg márciusi-áprilisi időjárás - teljesen megzavarta a természet rendjét, aminek feltűnő jele, hogy sokkal korábban nyílnak a virágok, mint más években. ám a gyöngyvirág - a tavaszi erdő disze - minden társán túltett, hiszen a szokott időnél körülbelül 30-40 nappal korábban megjelent már a mecseki tisztásokon. rendes időjárási körülmények között május közepétől nyílnak és ezért is szokták az akkor ballagó diákokat gyöngyvirággal köszönteni. a hosszantartó meleg idő - párosulva az utóbbi napokban hullott langyos esővel - valószínűleg gyöngyvirág-szőnyeget ,, szőtt,, az erdőben. pécs utcáin és terein kosárszámra árulják már ezekben a napokban a ballagó diákok jellegzetes virágát, a végzős diákokét, aki reggelként ballagnak ugyan - de még az iskolába.

/ folyt. köv./

12.05 ju

12.15⁴⁵

- 24 -

bb 31. / harminc-negyven ... 1. folyt./-ju

nyílnak a gyöngyvirág a bíkka napfényes déli lankáin is. a bíkka községek - kisgyőr, sály, kács, cserépfalu - asszonyai kis korasakba szedik a tavaszi virágot, és csokronként árussítják a miskolci és a mezőkövesdi piacon. /mti/

..-

bb 32. ,, fiatalodnak,, a vas megyei termelészövetkezetek

vid/kz-ju -cz

1972. április 12.

a nemzedékváltás problémáival foglalkozott a termelészövetkezetek sárvári területi szövetsége. területünkön is - a sárvári és a celldömölki járásban - nagy gond a munkaerő fokozatos elöregedése. a modern gépsorok, a kemizálás, a szakosított telepek, fiatal képzett munkásgárdát igényelnek. az új technológiák elterjedésével a termelőmunka tagozódása is megkezdődött, s ehhez a felső- és középfokú képzettségű szakemberek mellé is mind több specialistára, szak- és betanított munkásra van szükség.

szövetség érdekvédelmi köréhez tartozó tsz-ekben jelenleg a tagok több mint 62 százaléka 55 évesnél idősebb. a vizsgálatot végző szakemberek megállapították: az elmúlt években megindult már a fiatalodási folyamat, többen tértek haza az iparból is, s kérték felvételüket a tsz-be. a fiatalabb nemzedék egyértelműen igényli a rendszeres foglalkoztatást, a készpénzes javadalmazást és a megfelelő szabad időt. igényt tart a városias életformára, elvárja a szociális és kulturális igényeinek kielégítését. e téren azonban még nagyon sok a tennivaló.

az elmúlt évben a szövetkezeteknek még csak 59 százalékában volt készpénzes munkadíjazás. javasolta a szövetség, hogy ahol erre lehetőség van, fizessenek havonta készpénzben. segítsék a közös gazdaságok a fiatalokat a letelepedésben, a családalapítás feltételeinek megteremtésében. simaságon, kemenesszentmártonban például a tsz-ek jelentős anyagi hozzájárulásával társasházakat építenek a fiatalok.

/ folyt. köv./

12.15/ju

- 25 -

12.15⁴⁵

bb 32. / ,, fiatalodnak,, a ,, 1, folyt./-ju

felhívta a szövetség a tsz-ek figyelmét, hogy teremtsenek mindenütt kulturált munkafeltételeket. szivesebben marad a fiatal falun, ha látja: a mai igényeknek megfelelő környezetben dolgozhat, ha szórakozási, továbbtanulási lehetőségei megvannak. kívánatosnak tartja a szövetség azt is, hogy a tsz-ek további erőfeszítéseket tegyenek azért, hogy jövőző vezetőiket saját soraikból neveljék. törődjenek többet a gyakornokokkal, bízzák meg komoly feladatokkal a fiatal szakembereket, s az anyagi érdekeltségéről se feledkezzenek meg.

egy-egy közösségben, ahol több fiatal dolgozik együtt idősebb emberekkel, gyakori a két nemzedék közti surilódás. ezekre a vezetőknek időben fel kell figyelni, s körültekintően intézkedni a nézeteltérések megszüntetése érdekében. /mti/

--

bb 33. novics jános az mszmp baranya megyei bizottságának első titkára

vid/ká-ju -cz

1972. április 12.

szerdán délelőtt dr. nagy józsef, a megyei pártbizottság titkára elnökletével ülést tartott az mszmp baranya megyei bizottsága, amelyen megjelent és felszólalt pullai árpád, a központi bizottság titkára. részt vett az ülésen jakab sándor, a központi bizottság tagja, kb osztályvezetője.

a megyei pártbizottság a pártmunka időszakos kérdéseiről tanácskozott és személyi ügyben döntött: novics jánost, a megyei pártbizottság titkárát megválasztotta a baranya megyei pártbizottság első titkárává. /mti/

--

12.25/ju

Tó13⁴⁵

- 26 -

bb 34. időjárásjelentés

tr-ju -cz

1972. április 12.

a meteorológiai intézet jelenti 1972. április 12-én szerdán 13 órakor:

sokfelé eső

közép-európa felett egy hatalmas kiterjedésű, alacsony nyomású légköri képződmény alakult ki. ezen belül a prága-bécs-miláno vonal kettéosztja ezt a területet, az északnyugati oldalon hűvös, nedves, a délkeleti oldalon meleg, kevésbé nedves levegő található. a válaszvonal mentén nagy területen esik az eső, sőt egy-két helyről - a nyugati oldalról - havasesőt is jelentettek. mivel ez a csapadékzóna lassan kelet felé helyeződik át, a következő 36 órában a kárpát-medence fölé kerül.

házánkban kedden a dunántúlon és az északi-hegyvidéken változóan felhős volt az ég, a nap itt csak 2-8 óráig sütött. az ország többi részén kevés felhő volt, 8-10 óráig napfénytartamot észleltek. az éjszakai óráktól kezdve szórva esőket, szolnokról és szendrőládról zivatart jelentettek. a reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyiség a 2 mm-t sehol sem haladta meg. a legmagasabb hőmérséklet a felhős dunántúlon 16-21 másol 21-24 fok között volt. hajnalra 5-13 fokig hűlt le a levegő. délelőtt az északnyugat felől közlekedő hűvös levegő hatására a nyugati és délkeleti megyék hőmérséklete között nagy volt az eltérés. 11 órakor a dunántul nyugati megyéiből 11-16, délkeletről 17-22 fokot jelentettek.

többfelé esett az eső, egy-két helyen a záporos. budapestben kedden a hőmérséklet napi középértéke 16,1 fok volt, a százéves átlagnál 5,9 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 750 mm, gyengén emelkedik.

várható időjárás csütörtök estig: erősen felhős idő sokfelé esővel, szerdán keleten néhány helyen zivatarral. mérsékelt déli, délnyugati, majd később nyugati, észak-nyugatra forduló és időnként megélénkülő szél. keleten is hűvösebb idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 5-10, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 11-16 fok között.

a duna vízállása budapestnél 213 cm. /mti/

--

12.45/ju

Tó13⁴⁵

- 27 -

bb 35. nemzetközi kohó-és gépipari találmányi kiállítás

t v/pá um 1e cz

1972. április 12.

kohó-és gépipari nemzetközi találmányi kiállítás nyílt „patentinform 72,, címmel szerdán budapestben, a kertészeti egyetem villányi uti székházában. kiss ernő kohó-és gépipari miniszterhelyettes megnyitójában elmondta, hogy az iparilag legfejlettebb államok fejlesztési költségeik 10-20 százalékát, a közepes technikai szintű államok pedig 40-50, vagy még ennél is több százalékát fordítják licenciák, know-how-k vásárlására és bevezetésére. a műszaki fejlesztés meggyorsítása érdekében az anyagi és szellemi erőket hazánkban is olyan területekre kell koncentrálni, amelyek rövid idő alatt elérhetjük a fejlett ipari országok színvonalát - ahol pedig nincsenek meg az ehhez szükséges feltételek, ott a külföldi eredmények átvétele és gyors hasznosítása a legfontosabb. a gazdasági reform bevezetéséig összesen csak 43 gépipari licencet vásárolt hazánk, ebből is huszonkettőt 1967-ben. 1968 és 1970 között 92-t vettünk, az 1971-es évben pedig már 37 gépipari licenc vásárlásra kötöttek a vállalatok szerződést. ezek az eredmények azonban még mindig jóval a nemzetközi szint alatt vannak. a most megnyílt kiállítástól azt várják, hogy megélessíti a licencia és know-how forgalmat.

a kgst országok közül elsőként hazánkban tartanak szakosított nemzetközi találmányi kiállítást, amelyet a múlt évben hazai bemutató előzött meg. időközben fellendült a vállalatok iparjogvédelmi munkája, s ez elősegítette a műszaki fejlesztést. a most megnyílt kiállításon 43 hazai vállalat és intézet mutatja be termékeit és technológiai eljárásait, és az érdeklődők megismerhetik a szovjetunió, bulgária, csehszlovákia, az ndk és norvégia legújabb kohászati és gépipari szellemi alkotásait. összesen 500 féle találmányt, újítást és terméket mutatnak be, hetvenötöt a híradástechnikából, 38-38-at a gépgyártásból és a műszeriparból, 33-at a közlekedésből, ennél valamivel kevesebbet a kohászatból, a villamos-és a fémtömegcikkiparból.

a kiállítás célja, hogy elősegítse és gyorsítsa a kutatási, fejlesztési munkát, a licenciák átadását és átvételét. ennek lehetősége mellett szól az is, hogy több olyan ország is bejelentette érdeklődését licencia-vásárlásra és -értékesítésre, amely a kiállításon nem vesz részt. a kiállításon résztvevő magyar vállalatok értékesítésre felkínált szabadalmaiból ezret kötetbe gyűjtve a napokban adnak ki magyar, orosz, angol és német nyelven.

/folyt.köv./

- 2 R -

13.00/um

Többször

bb 35. / nemzetközi kohó-és ...folyt./um

a kiállítás nyitva tartásának utolsó napjaiban, április 17. és 19. között konferenciát rendeznek, melyre több mint ezer hazai és külföldi szakembert várnak. a tudományos akadémián és a kertészeti egyetemen megrendezendő konferencia négy szekciójában hatvan előadás hangzik el. /mt1/

--

bb 36. nemzetközi reaktorfizikai kutatás indul budapestben

tz/zsé um nl cz

1972. április 12.

a kgst -országok - mint ismeretes - nemrég komplex program elveinek megfelelően ideiglenes nemzetközi tudományos munkacsoportot alakítottak, amelynek feladata közös kutatásokat végezni a budapesti intézetben épülő „kritikus rendszerben,, tehát a reaktor atomerőművi reaktor kisteljesítményű reaktorfizikai modelljén. a kollektív létrehozását 1969-ben a kgst atomenergia állandó bizottsága atomtechnikai munkacsoportjának magyar tagozata javasolta. a központi fizikai kutatóintézetben ugyanis akkor már egy évtizede dolgoztak elméleti és kísérleti szinten más típusú fűtő-elemekből épített kritikus rendszereken, és az elért eredmények nemzetközi elismerést arattak.

a nemzetközi munkacsoport kutatásai a vver - azaz novovoronyezsi - típusú atomerőmű reaktor problémakörére összpontosulnak, ez a típus ugyanis a kgst-tagországok atomenergetikai programjának a gerince, sőt finnországban is ilyen atomerőmű építése van folyamatban.

ennek a reaktortípusnak az első változata 210 megawattos teljesítménnyel működött. az újabb teljesítménye - köztük a pakson épülő első magyar energetikai reaktoré is - 440 megawatt lesz, de a szovjetunióban már folyik az 1000 megawattos változat tervezése és fejlesztése is. ahhoz, hogy egy ilyen atomerőművi reaktor biztonságos és gazdaságos működését már a tervezésnél eleve biztosítsák, a „reaktor lelkének,, - aktiv zónájának - folytonosan változó viselkedését tökéletesen ismerni, működés közben pedig pillanatnyi szünet nélkül ellenőrizni kell.

/folyt.köv./

- 29 -

13.05/um

Többször

bb 36. / nemzetközi reaktorfizikai ...folyt./um

ennek olyan számítási és mérési módszerek az eszközei, amelyek pontosan követik az aktív zónában lejátszódó folyamatokat. amikor azonban egy reaktortípuson belül nagyobb teljesítményű változatot fejlesztenek ki, ezzel párhuzamosan tovább kell finomítani a számítási és mérési módszereket is. tulajdonképpen ez a munkacsoport legfontosabb elméleti teendője. az egyes részproblémákra vonatkozó számítási és mérési módszereket megküldik egymásnak az együttműködésben résztvevő intézetek, de még jó idő telik bele, amíg a számos részjelzésből álló teljes rendszer kialakul.

közben épül a kísérleti berendezés, a zr-6 „kritikus rendszer”, „magyarország helyet ad a kísérleti berendezésnek”, fedezi az építészeti és gépészeti költségeket, kiépíti a teljes vezérlő és védelmi rendszert, gondoskodik a kutatásokhoz szükséges speciális elektronikus és laboratóriumi berendezések jórészéről és rendelkezésre bocsátja az üzemeltető személyzetet is. a legnagyobb anyagi terhet a szovjetunió viseli azzal, hogy a kísérletekhez kölcsön adja az igen drága fűtő-elemeket, a hasadó anyagokat. igen nagy mértékben járulnak hozzá a közös munkához a többi résztvevő intézetek is, amelyek nagy értékű különleges berendezéseket és műszereket valamint kitünően képzett szakembereket bocsájtanak rendelkezésre.

az együttes munka egyébként valamennyi intézet számára rendkívül előnyös. így ugyanis valamennyien gyümölcsöztethetik a többiek szellemi kapacitását is. a jelek szerint a munkacsoport a terveknek megfelelően 1972 nyarán megkezdheti a kutatómunkát. /mti/

bb 37. eltemették vasvári istvánt

t ró/fk-ju zs hgy

1972. április 12.

szerdán, az óbudai temetőben családtagok, barátok, pályatársak, tisztelők nagy részvétellel bucsuztatták el vasvári istván szót-dijas költőt. a gyászszertartáson jelen volt a művelődésügyi minisztérium és a szakszervezetek országos tanácsának több képviselője.

a kegyelet koszorúival borított ravatalnál fodor józsef kossuth-dijas költő, az írószövetség és az irodalmi alap képviselőjében vett végső bucsút az elhunytól. megemlékezett különös szépségű, bensőséges hangú, mély, igazi költészetéről, amely az új magyar líra jelentős képviselőjévé tette. illés lajos, a magyar írók szövetségének párttitkára az írószövetség kommunisztái nevében szólt az alkotóról, az emberről, aki sok versben vallotta meg a munkásosztály iránti szeretetét, „az ember pártja”, iránti mély, elkötelezettségét. a fővárosi szabó ervin könyvtár igazgatója révész ferenc a munkatársak gyászszavait tolmácsolta, példaként említve vasvári istván áldozatkész-ségét, egyszerűségét, amellyel mint bibliográfus szolgálta művészetpolitikánkat. /mti/

--

13.45/ju 10 11 15

-30-

bb 38. 44 millió forintba került - új szakosított sertéstelep ebesen

vid/kz-ju hgy

1972. április 12.

korszerű szakosított sertéstelepet adtak át szerdán rendeltetésének az ebesi vörös csillag termelőszövetkezetben. 44 millió forint értékű telepen egyszerre 4500 sertést hizlalnak és így évente csaknem 11 000 mázsa húst adnak közfogyasztásra. egészségügyi létesítmény és szociális épület csatlakozik a telephez.

a termelőszövetkezet központjában hozzákezdtek egy nagy teljesítményű takarmánykeverő üzem építésének előkészítéséhez is. jövőre már az itt készített takarmánnyal hizlalják az állatokat. /mti/

--

obb 39. üdülőgyűrű pécset körül - gyűrűfü és társai - sajtótájékoztató baranya megye nyári idegenforgalmáról

t ba/gg-ju ie

1972. április 12.

baranya megye nyári idegenforgalmáról, a vendéglátó vállalatok, utazási irodák, fürdők nyári felkészüléséről tájékoztatták szerdán orfűi községben a kétnapos látogatáson baranya megyében tartozkodó idegenforgalmi újságírókat.

az ország legmelegebb klímájú városa körül 10 évvel ezelőtt kezdtek meg egy sajátos üdülőgyűrű kialakítását. a város körül mintegy husz-harminc kilométer sugarú körben számos bővizű forrás fakad, s a domborzati viszonyok lehetővé tették számos üdülő-tó létesítését. az üdülőgyűrű egyik gyorsan fejlődő pontja orfű. barlangkutatók - egyelőre csak műszerekkel - több tíz kilométer hosszú cseppkőbarlangot tártak fel. a barlangban eredő, percenként négyezer liter kristálytiszta karsztvizet szolgáltató forrás köré azóta négy, csónakázásra, fürdésre, vízi sportolásra kiválóan alkalmas tavat létesítettek. a tórendszer mellett már vitorlás és evezős klubok, sportiskolák, napközi otthonok ültöttek tanyát, s a halakban bővelkedő vizekre évente több mint ezer horgász vált területi jegyet. az egyik tavat rezervátummá nyilvánították, ahol a környék növény- és állatvilágának ritkaságai találhatóak.

/ folyt. köv. /

14.10/ju 10 11 32

- 31 -

bb 39. /üdülőgyűrii pécs ... 1. folyt./-ju

a gyógy- és karsztvizekben bővelkedő baranya megye üdülőterületeinek további bővítésére számos tervet dolgoztak ki. miközben a nagyhirű sikondi gyógyvíz elapadóban van, magyartelendően új gyógyforrásra bukkantak. pécsről délre évről-évre bővítik a harkányi gyógyfürdőt, ahol rövidesen megkezdődik a nagy külföldi érdeklődésre számot tartó gyógyszálló építése. a harkányi gyógyvíz mind népszerűbb: tíz évvel ezelőtt mindössze százhatvanezren látogattak ide, az 1971-es esztendőben a fürdővendégek száma elérte a másfélmilliót.

szinte egyedülálló kísérlet az abaligeti cseppkőbarlangban a légúti megbetegedésekben szenvedők számára létesítendő gyógykamra, a megyei kórház huszágyas helyiséget létesít itt.

nagyon kedvező idegenforgalmi lehetőséget kínál baranya megye számára a gyűrűfűhöz hasonló helyzetű községek szaporodása. a megye több mint 300 községből ugyanis az elmúlt esztendőben mindössze ötben nőtt a lakosság száma, tíz-tizenöt helységben változatlan maradt, a többiben 15-20 százalékkal csökkent. ezek az erdőtől környezetben szinte sértetlenül megmaradó, eldugott dombvidéki, hegyi falvak kiváló pihenést, kikapcsolódást nyújthatnak a városi emberek számára. /mti/

--

bb 41. békegyűlésen emlékeznek az egykori frontharcosokra, ellenállókra, 1947; áldozatokra

i vt/gk-ju zs hgy

1972. április 12.

a volt európai frontharcosok, ellenállók és háborus áldozatok napja alkalmából az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottsága, a magyar partizán szövetség és a magyar kommunista ifjúsági szövetség pénteken délután az újavárosháza dísztermében békegyűlést rendez. a gyűlésen padányi mihály, a partizán szövetség elnöke mond ünnepi beszédet. /mti/

--

14.25/ju

-32 -

bb 40. napirenden: az élelmiszerek csomagolása - miniszteri értekezlet a mém-ben

t jf/pá um ie hgy

1972. április 12.

a fogyasztókat is érintő kérdés, az élelmiszercsomagolás került napirendre a mém miniszteri értekezletén. dr. Lénárt Lajos miniszterhelyettes elmondotta: a hazai élelmiszeripar egyre több gondosan csomagolt, tetszetős külsejű árut küld az üzletekbe. az eredményekkel azonban egyelőre még sem az ipar, sem a kereskedelem szakemberei nem elégedettek. a csomagolás fejlesztésében különösen jó eredményeket ért el a cukoripar, amely egy év alatt 10 százalékkal növelte a csomagolva forgalomba hozott kristály-és porcukor arányát. a konzervek és a gyorsfagyasztott termékek „külseje” is előnyösen változott. a mélyhűtött gyümölcs-és zöldségfélétet teljes egészében a világszínvonalnak megfelelő csomagolásban vásárolhatják meg a fogyasztók. a hűtőipar a készítése l „dobozálására”, svéd gépet vásárolt. emellett üzembehelyezték a konzervipar második aluseal gépét, és ezzel növelték a könnyű, eldobható csomagolásban árusított termékek arányát. a zöldség-és a gyümölcs is egyre nagyobb mennyiségben előre lemerve és hálóba „csomagolva”, kerül a vásárolókhoz.

1971-ben 81 millió literrel nőtt a lakosság „csomagolt”, tej fogyasztási, ami azt jelenti, hogy a tej 80 százaléka már polietilén tasakokban és más eldobható csomagolásban érkezik az üzletekbe.

az értekezleten az iparágak vezetői egész sor olyan problémát vetettek fel, amely egyelőre megakadályozza a célszerűbb, tetszetősebb csomagolást. a hazai ipar korántsem tud eleget tenni a csomagoló anyag-és eszköz megrendeléseknek, ezért tavaly 165 millió devizaforintért tőkés országokból kellett az üzemeknek nagyteljesítményű berendezéseket vásárolniok. gond az is, hogy a vállalatok nyeresége nem teszi lehetővé a csomagolással kapcsolatos többlet-költségek viselését. emiatt az üzemek néha idegenkednek a fejlesztéstől, annál is inkább, mert fejlesztési alapjuk sem mindig elegendő a költséges beruházásokhoz. az élelmiszeripari vezetők csaknem kivétel nélkül szóvátették, mennyire drága a hazai csomagolóanyag és a gép. gyakran „menet közben”, változnak az árak megesett például, hogy a konzervipar alumínium-csomagolásra rendezkedett be, s alighogy elkészült a műszaki fejlesztés, felemelték az alapanyag árát, miközben az ipar a többletköltségeket nem tudta továbbhárítani.

/folyt.köv./

14.35/um

NA 1405

- 33 -

bb 40. /napirenden : az élelmiszerekfolyt./um

érdekes, hogy a szűkös fejlesztési lehetőségek még olyan, lát-
szólag nem nagy horderejű kérdésekben is éreztetik hatásukat, mint
az ominózus üveg-visszaváltás. a vásárlók éveken át kifogásol-
ták, hogy az üzleti dolgozók húzódoznak az üvegek vissza-vásárlá-
sától. ez a helyzet időközben - szeencsére - megváltozott. most
azonban ez a kérdés a boriparban okoz gondot. az történt, hogy az
ország különböző üzemeiben palackozott borok „visszaérkező”, üveg-
jeit is a boriparnak adják át, amely a 2.50 forintos betéti díjat
visszafizeti - más helyett is - miközben a gyártól az új üvegeket
2- 2.10 forintért szerezheti be. az lenne a kézenfekvő ha a beté-
ti díjakat 1.50 forintra szállítanák le, ezzel elejét lehetne ven-
ni egy újabb vita kibontakozásának; a palack-vita ugyanis nem
is kis összegről, évi 6-9 millió forintról folyik. a szeszipar
vezetői azt kifogásolják, hogy a vendéglátóipari árér a palac-
kos italoknál 8, a nagyban forgalomba ke hozott szeszitaloknál
pedig 20 százalék. ebből a z következik, hogy a vendéglátóipar
szívesebben vásárol nagyban, kisebb az érdeklődése a palackos áruk
iránt, de ez nem összeegyeztethető a fejlesztési elképzelésekkel.

a miniszteri értekezlet javaslatokat tett a vitás kérdések
rendezésére. /mti/

..

bb 42. a szervezett magyar műemlékvédelem centenáriuma alkalmá-
ból rendezett jubileumi ülészak második napja székes-
fehérvárott

vidum fm hgy

1972. április 12.

a szervezett magyar műemlékvédelem centenáriuma alkalmából
rendezett jubileumi ülészak második napi programja a milleniu-
mát ünneplő székesfehérvárott, a városi tanács házában került sor.
a szerdai ünnepi ülészak résztvevői - herczeg károlyt, a fejér
megyei pártbizottság első titkárát, dr. tapolczai jent, a fejér
megyei tanács elnökét, dr. szabó jánost, az építésügyi és város-
fejlesztési miniszter első helyettesét, merényi ferencet, az orszá-
gos műemlékvédelemi felügyelőség igazgatóját, valamint az or-
szág különböző részeiből érkezett építészeket, egyházi személyisé-
geket - dr. tilinger istván, a székesfehérvári városi tanács el-
nöke üdvözölte.
/folyt.köv./

- 34 -

14.40/um

MF 1500

bb 42. /a szervezett magyar ...folyt./um

megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy székesfehérvár számára rend-
kívül sokat jelent a műemlékvédelmi törvény, hiszen lehetővé teszi,
hogy a rohamosan fejlődő város építészeti emlékeit a korszerű vá-
ros szerves részévé tegyék. ezután „székesfehérvár szerepe a
100 éves magyar műemlékvédelemben”, címmel dr. dercsényi dezső,
az országos műemléki felügyelőség igazgatóhelyettese tartott elő-
adást. hangsúlyozta, hogy a magyar műemlékvédelemben kiemelt
szerep jutott székesfehérvárnak, az ezeréves város ugyanis rend-
kívül sokat tett és tesz a magyar mult értékeinek feltárásáért,
bemutatásáért, megőrzéséért. a hajdani királyi koronázóváros sze-
repe rendkívül jelentős volt a történelemben, hiszen itt állott
a középkori magyar királyi bazilika, ahová i. istvántól kezdve
harminc uralkodónkat temették.

dr. dercsényi dezső részletesen ismertette a magyar tör-
ténelem egyik legjelentősebb építészeti emlékének, a középkori ki-
rályi bazilika építésének, lerombolásának maradványai feltárásá-
nak történetét. hangsúlyozta, hogy székesfehérvár példaként állhat
a többi magyar város előtt, mint bizonyíték, hogyan lehet korsze-
rű építészeti és a mult eolékeinek megőrzése között.

az egyensúly módszereinek megteremtéséről tartott előadást
„korszerű építészeti székesfehérvár védett városközpontjában”,
címmel tatár dezső, a székesfehérvári városi tanács
végrehajtó bizottságának építésügyi osztályvezetője. hangsúlyoz-
ta, hogy a fennállásának ezredik évfordulóját ünneplő városnak még
sohasem volt olyan dinamikus fejlődési szakasza, mint az elmúlt
évtizedekben. ez bizonyítja, hogy a történelmi város megtalálta
helyét a magyar településhálózat regionális összefüggéseiben. je-
lenetős történelmi hagyományai mellett sem vált „rezervátummá”,
jelene élőbb, mint valaha. a régi és az újszhangja azonnal
feltűnik a városba látogatóknak. székesfehérvár történelme -
hangsúlyozta tatár dezső, - ezer évvel ezelőtt kezdődött, amikor
geza fejedelem kijelölte a város helyét építkezéseivel. ezeket i.
istván emelte európai rangra, fejlesztette állami, királyi szék-
helyé.

/folyt.köv./

- 35 -

14.45/um

MF 1505

bb 42. /a szervezett magyar ...2.folyt./um

az építészeti „örökség”, nehéz és szép feladatot jelent a város építészeinek, akik a középkori város rekonstrukciójához hozzájárulva, kijelölték a városmag jelentős csomópontjait, rekonstruálták a várfalakat, ahol a város új, modern lakónegyedi találkoznak a múlt emlékeivel és szinte utat nyitnak a régiből az új felé.

az előadások után merényi ferenc, az országos műemlékvédelmi felügyelőség igazgatója foglalta össze a kétnapos ülés szakmai eredményeit, hangsúlyozta, hogy a tanácskozás jelentős mértékben hozzájárult a magyar műemlékvédelem további fejlődéséhez. ezután sor került az ifjúsági műemlékpályázatra beérkezett tanulmányok értékelésére, az eredményhirdetésre és a díjak átadására.

az első díjat bleicher andrás, a műm 18. sz. szakmunkás-képző intézetének tanulója nyerte, a középkori templom helyreállítása berhidán, című tanulmányával.

a kisz kiemelt díját kapta kellner judit, az egrői gárdonyi géza gimnázium tanulója, az egrői székesegyház, című tanulmányával.

délután petőfi filmszínházban adták át a műemléki amatőr-filmpályázat díjait. az 5000 forintos nagydíjat gulyás gyula nyerte el „világ világa”, és „in memoriam”, című filmjeivel./mti/

bb 43. egy év alatt csaknem kétmillió forint értékű politikai irodalmi művet vásároltak önkéntesen

vid/um fm hgy

1972. április 12.

egy év alatt csaknem kétmillió forint értékű pártkiadványt, folyóiratot, utleirást, történelmi és társadalomtudományi témájú regényt s egyéb politikai irodalmi művet értékesített a kossuth könyvkiadó békés megyei kirendeltsége. kiemelkedő munkájával elnyerte a kossuth könyvkiadó vállalat vörös vándorzászlaját, amelyet szerdán ünnepélyesen adott át a kirendeltség dolgozóinak méth sándor, a kossuth könyvkiadó vállalat helyettes igazgatója./mti/

- 36 -

14.50/um

NA/570

bb 44. elhunyt féder oszkar,

vid/fm-ju hgy

1972. április 12.

a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése április 14-én 15 órakor lesz veszprémben, a ~~szőlősi~~ ^{maróti} temetőben.

az mkszmp veszprémi városi bizottsága.

/mti/

.-

bb 46. a közlekedésfejlesztési koncepció kezdeti eredményei bácskiskunban

vid/kz-ju hgy

1972. április 12.

az 1967-ben jóváhagyott bácskiskun megyei távlati közlekedésfejlesztési terv időarányos végrehajtása kielégítően halad - állapították meg szerdán a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén. az eddig végzett vasuti pályakorszerűsítés a dieselvontatás általánossá tételét eredményezte a főbb utvonalakon. a kiskisfalu, gazdaságtalan vasutak közül már megszűnt a baja-gara-i szakasz, s nem okozott problémát a forgalom közútra történő áttérítése. ez év végére várható a baja-hercegszántó vasuti szakasz végleges lezárása. hozzákezdtek a körzeti pályaudvar funkciót ellátó öt városi vasutállomás korszerűsítéséhez, bővítéséhez is.

a megye közúti hálózatának fejlesztése viszont nem tart lépést a forgalom gyors ütemű növekedésével, ezért megszorodtak a baleseti gócok a megyében. az e-5-ös ut egyik legfontosabb -kecskeméti - átkelési szakaszának teljes kiépítése is csak az ötéves tervidőszak végére várható.

örvendetesen növekszik a gépjárműveket kiszolgáló létesítmények száma a megyében. 1975-ig 20 új áfor-üzemanyagtöltő állomást építenek, s ebből tízet már ez év végéig átadnak. kecskeméten, baján, kiskunfélegyházán, kalocsán, kiskunhalason, kiskőrösön és tiszakécskén összesen 876 ezer munkórával bővítik a gépkocsi karbantartó és javító szolgáltatást. a megye az autókertől kérte, hogy létesítsen kecskeméti autókalkatrész-ellátó bázist, a többi városban pedig ilyen szaküzleteket. kezdeményezték továbbá a debrecenihez hasonló kecskeméti autótároló telephely kialakítását is. /mti/

.-

14.35/ju

-37 -

NA/570

bb 47. további intézkedéseket kell tenni a munkásosztály helyzetének javítására - a csongrád megyei szakszervezetek vizsgálata

vid/kz-ju hgy

1972. április 12.

a pár központi bizottságának a munkásosztály helyzetének javításáról szóló határozata idején - csaknem 14 éve - 35.000 embert foglalkoztatott csongrád megye ipara, jelenleg pedig több mint 66 ezret. a megye városaiban a munkáslétszám megkétszereződött. különösen szegeden, hőmezővársárhelyen és szentesen tapasztalható dinamikus fejlődés. az eltelt 14 év alatt a nehézipar javára megváltozott az ipar szerkezete is - állapítja meg a szakszervezetek csongrád megyei tanácsközigazdasági bizottságának elemzése. az szmt elnöksége által szerdán megvitatott jelentés rámutat arra, hogy a megye munkásainak 31,4 százaléka szocialista brigádokban tömörült. ezek a dolgozók a termelési feladatok mellett nagy gondot fordítanak önképzésükre, környezetük nevelésére, példát mutatnak a közösségért végzett munkában. a tanulásra egyébként a 44 órás, csökkentett munkaidő bevezetése is egyre több lehetőséget teremt.

az üzemekben folytatott adatgyűjtés azt mutatja, hogy az elmúlt három év alatt a munkások személyi jövedelme átlagosan 13-14 százalékkal emelkedett. a bérek növekedésének üteme azonban a múlt évben lelassult.

a munkások életkörülményeinek javításához hozzájárult, hogy tavaly 4035 lakás épült a megyében, körülbelül 1100-at több, mint két évvel korábban. az új lakások 70 százalékában fizikai munkások családja költözött be.

a megye 99 vállalata évente mintegy 20 millió forinttal támogatja dolgozók lakásépítését. ennek ellenére még mindig sokezer az igénylők száma, a lakásépítés ütemének gyorsítását szorgalmazzák az emberek. e gondok enyhítéséhez a szegedi házyár egyre nagyobb ütemű termelése is hozzájárulhat.

a kisgyermekes családok nagy gondja, hogy az óvodák zsúfoltak. sokszáz gyermeket nem tudnak felvenni helyhiány miatt. sajnos az új lakótelepeken is késik az új gyermekintézmények felépítése. az óvodai hálózat bővítése mellett a kórházak rekonstrukciója, az ágylétszám növelése ugyancsak egyre sürgetőbb feladat.

/ folyt. köv./

14.55/ju

- 38 -

N° 1510

bb 47. / további intézkedéseket ... 1. folyt./-ju

a munkásosztály műveltségi színvonalának fokozásáért növelni kívánják az ismeretterjesztő munkát. szorgalmazzák majd, hogy minél többen fejezzék be az általános iskolát, gyarapítsák szakmai tudásukat. a fizikai dolgozók gyermekeinek egyetemi előkészítő tanfolyamokat is szerveznek a szakszervezetek. ezen az idén mintegy félezer középiskolás vesz részt.

a megtartott vizsgálat tapasztalatait összegezve az szmt elnöksége megállapította, hogy a munkások intézkedéseket várnak. - a lakásépítés meggyorsítása mellett - az egészségügyi ellátás javítására. a tisztességtelen haszonszerzés megakadályozására, az alacsony jövedelmet jelentő textil és szolgáltató iparban a bérek rendezésére, általában szociális helyzetük további javítására. a megyei pártbizottság korábbi határozatait alapul véve a munkásosztály helyzetének folyamatos javítását szorgalmazzák majd a szakszervezetek is. /mti/

--

bb 45. évente száz ezer fácántojást keltetnek a békés megyében

vid/kz-ju hgy

1972. április 12.

a mavad békés megyei intézőbizottsága szerdán békécsabán a központi művelődési házban tartotta küldöttértekezletét. résztvett és felszólalt a tanácskozáson dr. koller Mihály, a mavad főtitkára és supala Pál az mszmp békés megyei bizottságának titkára is. békés megye, mint rámutattak, apróvadban igen gazdag s ez nem véletlen. a vadásztársaságok tervszerűen fejlesztik a szőrmés és szárnyas vadállományt. a fácánok száma például a becslések szerint 166 ezer, ami meghaladja az új ötéves terv végére tervezett szintet. a fogoly és az őz állomány szintén jelentős. évente száz-száztíz ezer fácántojást gyűjtenek össze a réteken, legelőkön a vadászok s gépekkel, kotlósokkal kikeltetik, előnevelik s úgy engedik szabadon 8 hetes korukban. a tervszerű munka eredménye, hogy 1971-ben békés megye vadásztársaságainak területén száz ezer fácánkakast lőttek s 23 ezer élőfácánt értékesítettek. szó esett a tuzokról is. a vadett tuzokokból hazánkban békés megyében találni legtöbbet. a vadászok különös gonddal vigyáznak rájuk főként a fészekrakás és a költés idején. /mti/

--

15.00/ju

- 39 -

N° 1515

bb 48. együttes ülést tartott a szabolcs megyei tanács vb és a szakszervezetek megyei elnöksége

vid/kz-ju hgy

1972. április 12.

a lakosság étel-miszer ellátásáról, a fogyasztók érdekvédelméről tárgyalt szerdai együttes ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága és a szakszervezetek megyei tanácsának elnöksége. megállapították, hogy az utóbbi években a megye lakosságának étel-miszerellátása egyenletesen fejlődött. az e kategóriába tartozó cikkek forgalma az 1965 évi 990 millió forinttól 1971-ben 1824 millió forintra emelkedett. javultak az értékesítés tárgyi feltételei. ma már 1354 szak-, vagy vegyes boltban, közte 12 korszerű ábc áruházban bonyolítják le az étel-miszerforgalmat. kedvezően hatott a kenyérellátásra, hogy a közelmúltban két új sütőüzemet helyeztek üzembe.

az eredmények ellenére a hálózatfejlesztés, a szakember képzés, a szállítói kapacitás fejlesztése nem tartott lépést a megnövekedett igényekkel és forgalommal. időnként nem kielégítő a hus, egyes zöldségfélék, tejtermékek termelése, forgalmazási színvonala. évek óta gondot okoz szabolcsban a lakosság korai zöldséggel és gyümölcscsel való ellátása. az árualapok összetétele sem minden esetben felel meg a fogyasztói keresletnek.

a két megyei szerv elhatározta, intézkedési tervet készít, s ebben határozzák meg a tanácsok és szakszervezetek szerepét, feladatait a lakosság étel-miszerellátásának javításában, a fogyasztói érdekvédelem fokozottabb érvényesítésében. /mti/

--

bb 50. elítélték a pusztaszabolcsi csavargót

vid/fm-ju hgy

1972. április 12.

nem dolgozott, csak csavargott, és lopásokból tartotta fenn magát gyűlvészi barnabás 19 éves pusztaszabolcsi lakos. bár szakmai képesítést soha nem szerzett, személyi igazolványának megfelelő rovatába maga írt be egy jól hangzó foglalkozást.

a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa közvesztélyes munkakerülésért, személyi igazolványának meghamisításáért, öt rendbeli kisebb lopásért, valamint magánlaksértésért gyűlvészi barnabást - jogerősen egy évi és tiz hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

15.12/ju

NA-1525

- 40 -

bb. 49. németh károly látogatása győr-sopron megyében

vid fm bzs hgy

1972. április 12.

németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára szerdán győr-sopron megyébe látogatott. a kora délelőtti órákban győrt, az mszmp győr-sopron megyei székházában a megyei pártbizottság titkáraival találkozott, majd horváth imrének, a megyei pártbizottság titkáranak, valamint jankovits istvánnak, a városi pártbizottság első titkáranak társaságában a magyar vagon- és gépgyárat kereste fel. itt horváth ede vezérigazgató tájékoztatta a vendégeket a háromnegyedszázados multtal rendelkező gyáróriás munkájáról, terveiről. többek között elmondotta, hogy a közuti-járműprogram megvalósítása érdekében - amelynek egyik centruma a magyar vagon- és gépgyár - az utóbbi években jelentősen megváltozott a gyártmányok összetétele. jelenleg, a termelési érték 80 százalékát teszi ki a közuti járműgyártás, míg 20 százalékát a vasuti gördülőanyag-gyártás.

kiss sándor, a gyár pártbizottságának szervező titkára a párt- és mozgalmi életéről tájékoztatta a politikai bizottság tagját. többek között elmondotta, hogy a magyar vagon- és gépgyárban 579 munkabrigád több mint hét- és félezer tagja segíti eredményesen a tervek teljesítését, illetve túlteljesítését. háromszáznegyvenhárom munkabrigád már elnyerte a „szocialista,, címet.

a vendégek ezután gyárlátogatásra indultak. felkeresték a motorgyáregységet, ahol az idén hatezer, jövőre pedig már kilencezer rába-man motor készül a legkorszerűbb gyártósorokon. meglátogatták a gyár másik európai szonvonalon dolgozó gyáregységét, a futóműgyáregységet is, ahol külföldi és hazai megrendelésre tízezerszámra készülnek a nagyteherbírásu járművek hátsó- és mellősi hidjai.

németh károly - port árpádnak, a megyei pártbizottság titkáranak társaságában - a délutáni órákban sopronba utazott. itt előbb a városi pártbizottság munkatársaival folytatott eszmecserét gazdasági és politikai kérdésekről, majd megtekintette a történelmi város helyreállított műemlékeit, épülő új lakónegyedét. /mti/

--

15.13/bzs

- 41 -

NA-1525

bb 51. új könyvtár debrecenben

vid/fm bzs hgy

1972. április 12.

új kerületi könyvtárat adtak át rendeltetésének debrecenben. a háromszázezer forintos költséggel létesített könyvtárban 6000 kötet között válogathatnak az irodalomkedvelők. /mti/

..-

bb 54. „változó tiszatáj,, - uttörők honismereti gyűjtőmunkája a tiszatájon

vid/fm bzs hgy

1972. április 12.

a magyar uttörők országos szövetségének elnöksége által tavaly meghirdetett „változó tiszatáj,, elnevezésű országos uttörő akció idején nagy seregszemléje szerdán véget ért a kiskörrei vízlépcső leendő „fővárosában,, tiszafüreden. tizenhárom megye több mint nyolcvan uttörő csapata négy napon át vendégeskedett a tavaszi színekben pompázó, virágzó tiszatájon. a pajtások uttörővezetőikkel együtt nagyértékű honismereti kutatógyűjtőmunkát végeztek, s a látnivalók sokaságát fényképeken örökítették meg. megismerkedtek az épülő vízlépcsővel, tanulmányozták a vidék gazdag növényvilágát, a vízimadarak életét. riportereknek is becsületére váló ügyességgel szolgáltatták meg az e tájon élő embereket, halászokat, erdei munkásokat, akiknek munkájáról szintén sok dokumentumfelvétel született. az akcióprogram végrehajtása során készült filmtekercseket a tiszafürediek által társadalmi munkában létesített fotólaboratóriumokban előhívták, a legszebb felvételeket pedig szerdán kiállításon mutatták be a közönségnek.

az uttörők munkája annál is inkább jelentős, mivel jövőre már feltöltik a hatalmas víztározót, s teljesen megváltozik a tiszatáj e részének arculata. az ősi romantikát már csak ezek a dokumentális értékű képek őrzik majd. a tervek szerint a kisz központi bizottsága mintegy tízezer színes képeslapot adhat majd ki a pajtások munkáiból. /mti/

..-

15.25/bzs

- 42 -

NA 135

bb 53. szakácsok a bővebb választékért - sajtótájékoztató a szakács és cukrász szövetség munkájáról

t kg/pá ie bzs hgy

1972. április 12.

a magyar szakács és cukrász szövetség tevékenységéről tartott venesz józsef elnök sajtótájékoztatót szerdán délelőtt a vörösmarty cukrászdában. mint beszámolójában elmondotta, a szövetség is tevékeny részt vállal táplálkozás-kulturánk színvonalának emeléséből.

a társadalmi szervként működő szövetség kezdeményezésére a konzervipar nagyobb konyhák részére feldarabolt, előkészített zöldséget szállít, ezzel a munkaigényes ételek választéka bővül. így például az észak-pesti vendéglátóipari vállalat a keresletnek megfelelően, egy év alatt 40 százalékkal több francia salátát és hidegtálat szolgáltatott fel. gépgyártó cégekkel együttműködve hamarosan megkezdik az elavult gépek korszerűsítését. nemrég kidolgozták a savaria nevű univerzális konyhagépet, amely 12 műveletet végez, gyalul, darál, paszíroz, stb. a konstrukción még módosítani kell, de máris több nagy konyhában használják, s működésével bővíthet az étel-választék.

a változatosabb ételkinálatot célozza az országban több helyen megrendezett vendéglátóipari verseny is; ezek felett a szakács és cukrász szövetség védnökséget vállalt. egy ilyen verseny során egész sor, már elfelejtett dunántúli ételkülönlegesség receptje került elő. azóta több vendéglő étlapján is szerepel a soproni lakodalmas, a kenyéren sült aprópecsenye és a rába-menti káposztás harcsa.

a szövetség nemzetközi hírnévnek örvendő tagjai dolgozták ki a duna tisz szabadalmaztatta burgonya-porból készíthető ételek receptjeit. a boltokban is néhány héten belül kapható porból többek között metélt, krokett és püré készíthető.

ben a magyar szakács és cukrász szövetség ez év októberében a szakács egyesületek világszövetségének frankfurti kongresszusán is részt vesz, a nemzetközi tapasztalatokat a hazai igényeknek megfelelően szeretnék kamatoztatni. /mti/

..-

15.30/bzs

- 43 -

NA 136

bb 52. másfél évi szabadságvesztésre ítélték a miskolci centrum áruház tolvaját

vid/fm bzs hgy

1972. április 12.

matta elemérné sajlászlófalvai lakost múlt év decemberében tettenérték a miskolci centrum áruházban, amikor ruhája alá rejtve egy 867 forintos női szettel akart távozni, amelyet nem fizetett ki. leleplezése után derült ki, hogy az asszony április óta rendszeres „látogatója”, a centrumnak, ahonnan addig már több mint 19000 forint értékű árut vitt el. a lopott holmit a bizományi áruházban értékesítette.

a miskolci járásbírósa matta elemérnét egy évi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte.

az elítélt enyhítésért fellebbezett. /mti/

--

bb 55. elutaztak egerből a csuvas tanárjelöltek

vid/fm bzs hgy

1972. április 12.

szerdán hazautazott egerből a csebokszári jakovlev állami pedagógiai főiskola 25 tagú művészeti csoportja. a csuvas aszszk fővárosának tanárjelöltjei a testvérkapcsolatok jegyében tíz napig tartózkodtak heves megyében. ismerkedtek a megye életével, festői tájaival, idegenforgalmi nevezetességeivel, ifjúsági, baráti találkozókra vettek részt. a csuvas művészegyüttes fellépett a felsőoktatási intézmények egri országos folklór fesztiválján. gyöngyösön a népszerű vidróczi-együttes tagjaival találkoztak, majd több heves megyei községben is bemutatták műsorukat.

a csuvas aszszk fiataljait szerdán reggel az egri vasútállomáson a kisz heves megyei bizottságának vezetői és az egri ho si minh tanárképző főiskola hallgatói bucsúztatták. a vendégek nevében jurij nyikolajevics patyerjahn, a jakovlev pedagógiai főiskola rektorhelyettese mondott köszönetet a szívélyes fogadtatásért. /mti/

--

15.36/bzs

- 44 -

M 1545

bb

vid

a

bor

lén

vez

gok

jez

eln

ség

lan

a k

dr.

ta,

az

ada

ell

hog

tok

ken

az

és

dij

196

sz

mér

ité

az

te

séh

vezi

bb.

vid,

szel

az

és

18.

2

F1

Yliany

Apr. 12.

45-60dk

alfokon az icla kétnapos tanácskozása

1972. április 12.

erek kikisérletezéséhez és ellenőrzéséhez mennyiségű, azaz kórokozótól mentes laven szükségük. ezeknek tenyésztési probái szervezet - az icla - foglalkozik. e szerkon rendezte meg - a szocialista országos tanácskozását, amely szerdán este feozáson részt vett dr.arnold spiegel, az icla chsen főtitkár, valamint az icla vezetőa, anglia, franciaország, az nszk, hol a szocialista országokat dr.kállai lászló, ági főiskola tanára képviselte.

nöke, dr.arnold spiegel, és főtitkára, ti tudósítójának többek között elmondótélja: kidolgozni a centrumok rendszerét, gyűjteni és világszerte terjeszteni. fel t országok segítése, szakemberekkel való adományozása. programjukban szerepel az is, ül szükséges, ott kerüljék az emlős állatük inkább alacsonyabb-rendű szervezeteleket. ezen a tanácskozáson beszéltek meg erben sorra kerülő kongresszus feladatait ákat. ugyancsak itt döntöttek az ösztönzág e téren igen jó helyzetben van, hiszen ja e szervezetnek - már öten kaptak icla ttal pedig dr.györffy gyula mezőgazdasági vérellátó szolgálat állatház-vezetőjének országbeli mellett. az icla mindenestre érdekeit képviseli azzal, hogy világszermegfelelő laboratóriumi állatok tenyészté elhatározták azt is, h egy 1973-ban a szerában tartja meg tanácskozását. /mti/

--

ntézőbizottság ülése

1972. április 12.

ülését - dr.balassa gyula elnökletével-totta a dunakanyar intézőbizottság. az ülésen jain kívül jelen voltak pest, komárom és állami vezetők is.

- 61 -

bb 52. másfél évi szá-
áruház tolvajá

vid/fm bzs hgy

matta elemérné-
ben tettenérték a miskolci
rejtve egy 867 forintos
fizetett ki. leleplezték
is óta rendszeres, a
több mint 19000 forint
bizományi áruházban é

a miskolci já-
hónapi szabadságveszté-
az elítélt eny

bb 55. elutaztak egy-
vid/fm bzs hgy

szerdán haza-
lami pedagógiai főis-
aszszk fővárosának t-
tiz napig tartózkodt-
tével, festői tájain-
sági, baráti találko-
fellepett a felsőokt-
tivalján. gyöngyösör-
találkoztak, majd t-
sorukat.

a csuvas a-
sutállomáson a kisz-
ho si minh tanárkép-
dégek nevében jurij
gógiai főiskola rek-
fogadtatásért. /mti/

15.36/bzs

M 1546

Lték a miskolci centrum

1972. április 12.

Lakost múlt év decemberé-
ban, amikor ruhája alá
távozni, amelyet nem
hogy az asszony ápr-
umnak, ahonnan addig már
el. a lopott holmit a

emérné egy évi és hat

tt. /mti/

jelöltek

1972. április 12.

sebokszári jakovlev ál-
eti csoportja. a csuvas
tvérkapcsolatok jegyében
ismerkedtek a megye éle-
nevezetességeivel, ifju-
a csuvas művészegyüttes
egri országos folklór feszt-
ki-együttes tagjaival
ségben is bemutatták mű-

erdán reggel az egri va-
tságának vezetői és az egri
óli bucsuztatták. a ven-
erjahn, a jakovlev peda-
tt köszönetet a szívélyes

bb 79. befejeződött síófokon az icla kétnapos tanácskozása

vid/fm bzs la

1972. április 12.

az új gyógyszerek kikísérletezéséhez és ellenőrzéséhez
a kutatóknak megfelelő mennyiségű, azaz kórokozótól mentes la-
boratóriumi állatokra van szükségük. ezeknek tenyésztési prob-
lémáival egy nemzetközi szervezet - az icla - foglalkozik. e szer-
vezet vezetősége síófokon rendezte meg - a szocialista orszá-
gokban először - kétnapos tanácskozását, amely szerdán este fe-
jeződött be. a tanácskozáson részt vett dr.arnold spiegel, az icla
elnöke és dr.stain erichsen főtitkár, valamint az icla vezető-
ségének tagjai norvégia, anglia, franciaország, az nszk, hol-
landia képviselőiben. a szocialista országokat dr.kállai lászló,
a kaposvári mezőgazdasági főiskola tanára képviselte.

a szervezet elnöke, dr.arnold spiegel, és főtitkára,
dr.stain erichsen az mti tudósítójának többek között elmondot-
ta, hogy a szervezet célja: kidolgozni a centrumok rendszerét,
az információkat összegyűjteni és világszerte terjeszteni. fel-
adata a kevésbé fejlett országok segítése, szakemberekkel való
ellátása, ösztöndíjak adományozása. programjukban szerepel az is,
hogy ahol nem okvetlenül szükséges, ott kerüljék az emlős álla-
tok használatát, helyettük inkább alacsonyabb-rendű szervezetek-
ken folytassanak kísérleteket. ezen a tanácskozáson beszéltek meg
az ősz folyamán hannoverben sorra kerülő kongresszus feladatait
és a vitára kerülő témákat. ugyancsak itt döntöttek az ösztön-
díjakról is. magyarország e téren igen jó helyzetben van, hiszen
1961. óta - amióta tagja e szervezetnek - már öten kaptak icla
ösztöndíjat., most ezúttal pedig dr.györfy gyula mezőgazdasági
mérnöknek, az országos vérellátó szolgálat állatház-vezetőjének
ítélték oda három más országbeli mellett. az icla mindenestre
az ember, az emberiség érdekeit képviseli azzal, hogy világszer-
te segítséget nyújt a megfelelő laboratóriumi állatok tenyészté-
séhez. a tanácskozáson elhatározták azt is, hogy 1973-ban a szer-
vezet vezetősége moszkvában tartja meg tanácskozását. /mti/

bb. 80. a dunakanyar intézőbizottság ülése

vid/gg/rj fmla

1972. április 12.

idei első megbeszélését - dr.balassa gyula elnökletével-
szerdán visegradon tartotta a dunakanyar intézőbizottság. az ülésen
az intézőbizottság tagjain kívül jelen voltak pest, komárom
és nógrád megyei párt- és állami vezetők is.

/folyt.köv./

18.50 rj

- 61 -

M 1910

bb. 80. a dunakanyar... 1. folyt./rj

papírenden szerepelt kővári Lajosnak, a díj főtítkárnak beszámolója a múlt évi tevékenységről és Máté Endrének, a pénzügyi szakbizottság elnökének előterjesztése az 1971-es és az idei költségkeret felhasználásáról, majd a résztvevők meghallgatták a területi és a szakbizottságok jelentéseit.

a vitában a jövő tervei, a megvalósításra váró feladatok kerültek előtérbe. Pest megyében például csinosítják a községi és a dunai strandokat, autóbusz-várókat és egészségügyi blokkokat építenek. Komárom megyében legfontosabb feladat az esztergomi várhegy területrendezése. Folytatják a szemétbegyűjtés új módszerét, a nylon-tasakos rendszert. Sajnos, nemcsak a kirándulók, hanem gyakran a lakosság is szeméttelnek tekinti a dunapartot. Többen kérdezték, hogy oldják meg a 11-es szentendrei műút betorkolását, ugyanis hiába készül el rövidesen a második sáv is, ha a budapesti csatlakozást nem oldják meg korszerűen, csúcsforgalomban rendszeresen forgalmi dugók keletkeznek. Sajnos, biztató megoldás még nem született.

a továbbiakban az ülés résztvevői egyetértettek a díj sportbizottságának javaslatával, miszerint építsenek a Duna-kanyarban kis sportpályákat a kirándulók számára, teremtsék meg a vízisportolás lehetőségeit, népszerűsítsék a természetjárást. a téli sportokra a jelenleginél nagyobb lehetőséget nyújthat Dobogókő visegrád és a Nagyhideghegy.

Javasolták továbbá erdészeti és vadászati múzeum létesítését Visegrádon, amelyet a Mém és a Pilisi Állami Parkerdő gazdaság üzemeltetne. /mti/

..-

bb. 81. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti április 12-én, szerdán este:

tr/rj la

1972. április 12.

sokfelé eső

várható időjárás csütörtök estig:

erősen felhős idő, sokfelé esővel. mérsékelt észak-nyugati, északi szél. keleten is hűvösebb idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 13-18 fok között. /mti/

..-

19.00 rj

- 62 -

bb 82. közlekedési balesetek

1 ms/tr bzs la

1972. április 12.

a sinek között járt szekszárd és Bátaszék között Vincze Józsefné Decsi Lakos. egy személyvonat halálra gázolta.

az uttesten való figyelmetlen átszaladás két kisfiúnak is életébe került. Budapest a XVI. kerületben a Szabadság utca és a Fuvallat utca kereszteződésében a tízéves Dörgő Ferenc tanuló féktávolságon belül került egy tehergépkocsi elé, amely elütötte. a szerencsétlen gyerek még a mentőautóban belehalt sérüléseibe. Debrecenben Sipos László 7 éves iskolai tanulót ütötte el hasonló okból egy motorkerékpár. a szegény kisfiú a kórházban halt meg.

Budapest a VII. kerület Izabella utca és Dob utca torkolatában egy tehergépkocsi vezetője, Bakos Péter nem adta meg az elsőbbséget az egyik 76-os trolibusznak és összeütközött vele. Bakos Péter gépkocsiveető és utasa, Konrád Mihály kocsikísérő súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel került kórházba.

a IX. kerületben a Közraktár utca és a Boráros tér torkolatában Dancsó Károly gépkocsiveető személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget két szabályosan haladó gyalogosnak, és elütötte őket. a mentők sebők annát súlyos, sebők Juliannát könnyű sérüléssel szállították kórházba. Dancsó ellen a rendőrség eljárást indított.

a XIII. kerületben a Szent István körút és a Fürst Sándor utca sarkán szabálytalanul ment át az uttesten Kormos Mártonné Pilisszántói Lakos és egy személygépkocsi elütötte. sérülése nem életveszélyes.

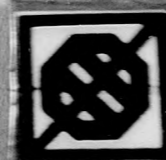
a XVIII. kerületben a Gyömrői út 89-95. számú ház előtt Eke Antalné haladt át szabálytalanul az uttesten. egy tehergépkocsi elütötte. szerencsére az ő sérülése sem életveszélyes. /mti/

..-

19.43/bzs

- 63 -

NA 2005

bb. 83. árokba borult egy autó balatonszemesen

1/ms/tr/rj La

1972. április 12.

balatonszemesen a rábpusztai bejárónál szerdán délután negyed négykor az árokba borult a debreceni 6. számú volán személygépkocsija. a mentők az autó három utasát: brokes Mihály, granner Lajos és reiter Mátyás debreceni lakosokat súlyos sérüléssel a siófoki kórházba szállították. /mti/

--

bb. 84. kidöntötte egy teherautó a 4-es villamos vezetéktartó oszlopát

1/ms/tr/rj La

1972. április 12.

szerdán este röviddel fél hét előtt a belkereskedelmi szállítási vállalat tehergépkocsija a XI. kerületi Irinyi József utcában nagy sebességgel haladt a Petőfi hid irányában, és beszaladt a 4-es és 4/a jelzésű villamos zártpályás vágányára, majd kidöntötte az egyik vezetéktartó oszlopot. emiatt az említett villamosok forgalmában 35 perces akadály keletkezett. ez alatt a közlekedést forgalmáttereléssel bonyolították le. személyi sérülés szerencsére nem történt. /mti/

--

20.50 rj

- v é g e -

- 64 -

NA 20th

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 159-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. április 13.

bb. 1. utasszámlálás a fővárosban - megnézik a lépcsőzetes munkakezdés bevezetésében érintett gyárak és üzemek „utasforgalmát”, is

1/-don/rj zs La

1972. április 13.

mintegy félezer járműkísérő részvételével csütörtökön hajnalban a fővárosban megkezdődött az utasszámlálás. ezúttal a csuklós autóbuszokon - összesen 44 járat vonalán, 398 buszon - figyelik, hogy melyik utszakaszon mennyien utaznak. a vizsgálat célja kettős. egyrészt képet akarnak szerezni arról, hogy a tavalyi utasforgalomhoz viszonyítva változott-e - s ha igen, hol és mennyiben - az utvonalak zsufoltsága. másrészt a forgalomszervezéssel foglalkozók arra várnak választ, hogy melyik járat vonalán szükséges a jelenleginél több autóbust közlekedtetni, illetve hol indokolt a megállóhelyek ritkítása a forgalom gyorsítása érdekében.

mint a bkv-nál elmondták, a mostani felmérés része egy nagyobb szabású tájékoztásnak, amelyre a nyári hónapokban - egyetemisták bevonásával - kerül sor. az utasszámlálás nyáron valamennyi tömegközlekedési járműre - tehát autóbuszra, villamosra, trolira és hév-re - kiterjed.

a következő napokban egyébként megkezdődik az a felmérés is, amely szorosan kapcsolódik a lépcsőzetes munkakezdés bevezetéséhez. naponta mintegy hetven közlekedési szakember tájékoztodik az ötven dolgozónál többet foglalkoztató budapesti gyárak és üzemekhez vezető utvonalakon arról, hogy a munkába járók zöme pontosan mikor utazik, mikor vannak azok a csúcspontok, amikor a legzsufoltabban közlekednek a buszok. elsőként a soroksári uton, a bartók béla uton, a budafoki uton, a teheli uton, a kőbányai uton, a gubacsi uton, az illósi uton, a bécsi uton, a szentendrei uton, a váci uton, az árpád uton és az erzsébet királyné útján tartanak ellenőrzéseket. a felmérést követően látnak majd hozzá az utvonalak és csomópontok esetleges forgalmi változtatásainak előkészítéséhez, a tömegközlekedési járművek menetrendjének összeállításához.

/mti/

--

- 1 -